

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy óra. I kor. Egy óra. I kor. 50 fill. Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utóza 49. szám.
---	--	--	---

A nádudvari memento.

Debrecen, november 13.

Nádudvaron tegnap 188 szótöbbséggel országgyűlési képviselővé választották Weszprémi István ügyvédet. A számarány a fő, nem az esemény. És ezért nem is morfondirozunk sokat fölötte, — nem szidjuk sem a jelöltet, sem a választópolgárokat, akik majd maguk fogják belátni, hogy nem képviselőt, de nagyságos urat választottak, akinek szűklátóköre a törvényhozói bölcsesség magaslatáig emelkedni nem képes.

Am vizsgálunk kell az okokat, melyek ezt a győzelmet elősegítették s közrehatottak, hogy a nemzeti munkapárt lobogója a harcból megtépetten és alábukottan kerüljön ki. És itt szomorú tapasztalatokat szereztünk.

Mindenekelőtt szemünkbe ötlük az a fejtelenség, amely az intéző kezét megbénítja s a választól egységes vezetését lehetetlenné teszi. Holott igen jól tudjuk, hogy a legerősebb haderőnek és a legfegyvelmezettebb hadseregnek is a vezérlet egysége adja meg azt az erőt, amellyel minden akadályt legyőzni, minden ellenségen diadalmaskodni tud. — Ezzel szemben a nagy hajdumegyei munkapárt széttagolva, magára hagyva, tanácstalanul szédeleg falvakban városokban egyaránt, — nem törődik vele senki — nem ismerik egymást sem a vezérek, sem a közkatonák, nincsen politikai kapocs, amely összekösse, pártfegyelem, mely erejét megacélozza és összefoglalja. Amíg a függetlenségi pártnak megyeszer-

A Magyar Irodalomtörténeti Társaság.

Irta: Pap Károly.

Tudományos életünk egyre mélyülő és mozgalmas világában a múlt hó 22-én nevezetes mozzanat történt. Ekkor tartotta szervezkedő ülését az Akadémia elnöki termében egy ifjú egyesület: a Magyar Irodalomtörténeti Társaság. Véletlenül ép október 22-én s abban a palotában, amelynek szomszédos szobái egyikében ezelőtt 29 évvel hunyta le örök álmra szemeit Arany János, ki életében a magyar filológiai és irodalomtörténeti elemzésnek maga is egyik elsőrangú díszé, halálában: egyéniségének és költészetének nagy kincseivel egyik leggazdagabb forrása.

A Társaság alakításának gondolata voltaképpen nem mai keletű, nem is valami alkalmi ötlet eredménye, hanem, hogy egy stilszerű kifejezéssel éljünk: „régóta kísértő jámbor szándék”, amely ott élt mindnyájunknak a lelkében, benne volt ugyszólván a levegőben. S mindezt, ha benső érvekre nem hivatkozunk is, fényesen igazolja az a díszes társaság, mely fővárosi és vidéki tagjaival az Akadémia nevezett termét szinte színültig megtöltötte. Ott voltak többek közt Beöthynek kivül Szily Kálmán, Hegedűs István, Négycs László, Riedl Frigyes, Szász Károly, Badics Ferenc, Angyal Dávid, Ferenczy József, Bánóczy József, Melich János, Bleyer Jakab, Sebestyén Gyula, Császár Elemér, Pintér Jenő, Palágyi Menyhért, Maczky Va-

te klubjai, olvasókörei és más politikai gyűléstermei vannak, a munkapárt azt sem tudja, ki a vezére, ki a közkatonája. Hogy aki hozzájön, vajjon barát-e vagy ellenség. Nem ismeri a maga erejét, akaratát és célját. Csak egy követválasztáskor verik össze pár napra, hogy aztán ismét szélnek bocsássák, mint a csirkefogókat és hazátlanokat szokták egy-egy razzián.

Igy aztán nem csoda, ha nem ismeri a maga erkölcsi erejét, programjának nemzet-erősítő, gazdasági és kulturális haladást előmunkáló nagyszerű voltát. Hiába vetjük el a magot a legnagyobb fekete földbe, ha kellő energiával nem munkáljuk és erőt nem kapunk rája, csak silány termést és erőtlén gabonát fogunk onnan learatni. Így hasztalan az a *politikai kapkodás* is, mely az utolsó pillanatban állítja rendbe embereit, hogy azzal egy képviselőválasztási kampányt diadallal befejezzen. Mégis csak rettentés, hogy ebben az óriási megyében, ahol valamennyi józan polgára a társadalomnak a munkapárt soraiban áll: éppen *a munkapárt nincsen szervezve!*

Mi mindég későbbben ébredünk, mint az események elkövetkeznek. Később jelölünk, mint az ellenpárt, később kezdünk mozogni, mint azok és későbbben ébredünk tudatára, hogy mit és hol is kellett volna elkezdenünk, semhogy azon már javítani lehetne.

Csak egyben vagyunk következetesek: *a rendszertelenségben*. Tessék csak a nádudvari választás kárpitpai mögé nézni, milyen rendtelenség, nembánomság, lim-lom van ott! Hogy csak a legszembeötlőbb mozzanatot ra-

gadjuk ki: megtörténehetett, hogy községek munkapárti *bizalmi férfiak nélkül* szavaztak le. Távoll áll tőlünk, hogy az elnökséget meggyanusítsuk és szabálytalansággal vádoljuk meg, vagy részrehajló volta fölött panaszkodjunk. De mégis csak vétkes nembánomságra és könnyelmű hányivetésre vall, hogy ezt a csekély fáradságot igénylő és lelkiismeret megnyugtató formáságot betartsuk, nem az ellenpártért, hanem *magunk miatt!*

Szervezés nélkül várat ostromolni, sáncozat bevenni nem lehet. Még kevésbé lehet egy szervezetlen tömeggel politikai harcot vívni ott, ahol az ellenfél jól bevette magát a sáncai közé s évtizedeken szervezkedett a bekövetkező háborúra.

Ez a mostani vesztett csata meg kell, hogy mozgassa a munkapárt lelkiismeretét és felébressze álmából a szunnyadókat. Meg kell fújni a kürtöt, csatarendbe állítani a közkatonákat s amennyi ágyunk és puskaporunk van, mind elő kell készíteni, mert nem lehet tudni, hogy melyik percben üt az óra, amikor elneinkkel szembe kerülünk, hogy kiméltelen harcban, ádáz tusában védhessük pozíciónkat, esetleg támadhassunk a kártékony hadakra.

Elveszett a nádudvari csata, ahol az ész, tudás, munka és erő állott szembe a tudatlan, gyengeeszü, nagytoroku demagógiával. Elveszett egy pozíció, ahol ha idején szedték volna össze embereinket, fényes diadalt arathattunk volna a megfogyatkozott ellenfélén s bevehettünk volna egy várat, a melynek már mindenik bástyáján a mi lobogónk rudja van kitűzve. De míg az ellen-

Régi munkatársainak egy része vagy elhallgatott, vagy más kitűnő és mozgalmasabb folyóiratok, (Philológiai Közöny, Budapesti Szemle, Századok stb.) mellé csoportosult. Szóval ez irányban is némi zökkenés történt. Pedig mennyi változás és forrongás csak egy évtized óta köröttünk! Más humán vagy rokon tudomány-ágak sikereiről nem szólva, magának az irodalomtörténet művelőinek a száma is mily nagy mértékben megsaporodott; igényeik, feladataik, eredményeik szinte megtízszereződtek. S akár az anyaggyűjtés, akár a részleges vagy összefoglaló feldolgozásokat vesszük is: mindenképp jelentős lendületre mutathatunk. S mindez nem hogy különös, sőt nemzeti életünk fokozott erővel, céljaival kapcsolatban egész természetes valami. Hisz ép ez a tudomány az Beöthyként „amely a nemzeti szellem virágait mutatja be, megértetője a magyar nyelven nyilatkozó szépeknek, fajunk szellemi tartalmának, életének, működésének és a mindezek alapján nyugvó nemzeti önértéknek, amelynek ismerete voltaképp *a nemzeti műveltség alapja*”.

Az sem egész véletlen, hogy első összefoglaló és bölcselő áttekintései (Majláth, Toldy Kőlcsey) ép a reformkor hajnalán jelennek meg és hogy az első rendszeres, művelődési történeti alapon mozgó feldolgozása abban az években lát napvilágot, amikor a megtört nemzeti kedélynek alig volt más jelleme, mint a kétségbeesés s alig volt más vigasztalása, mint a múlt dicsőségén való borongás. Igen,

fél hangos lármával és utcai csöcseléssel járt táborát összeszedni, mi együgyű nemtörődomséggel sétáltunk egymás mellett anélkül, hogy egymás kezét megfogtuk volna s közös erővel igyekeztünk volna egész hadunkat odakoncentrálni, ahol az ellentétes tábor egész hadával állt szemközt velünk.

Szervezetlenül vettük fel a harcot és elmulasztottunk minden elővigyázati intézkedést, amely szükséges, hogy a tábort összetartsuk és kellő erőfeszítést tudjunk elérni. Nem volt vezérünk, és nem volt vezérletünk, sőt katonáink is csak a maguk egyéni meggyőződésétől és lelkiismeretétől sarkalva verődtek táborba. Önmagunkat vertük meg!...

Ha felbredünk, mi leszünk a győzők, ha tovább alszunk, lever a leggyengébb ellenfél is. Amint az ma Nádudvaron megtörtént!...

Jóváhagyta a miniszter Debrecen szervezeti szabályzatát.

Változtatások az egyes fizetéseknél.

Az egyetemi küldöttség fogadása után Kovács József polgármester és Vargha Elemér dr. tanácsnok tönn jártak a belügyminisztériumban, ahol több városi ügyvel együtt megsürgették a szervezeti szabályrendeletet is, amelynek a szervezetre vonatkozó részét a miniszter már régebben jóváhagyta, csupán a fizetésre vonatkozó rész ellen tett kifogásokat. A miniszter ugyanis azt kívánta, hogy az általa leküldött s az állami tisztviselők fizetését megállapító táblázat szerint alapítsa meg a város a tisztviselőinek a fizetését.

A minisztériumban akkor meg is ígérték, hogy a szervezeti szabályzatot sürgősen elintézik. Ez meg is történt és ma a miniszteri határozat leérkezett. A miniszter most már a fizetésre vonatkozó részt is jóváhagyta és csupán azt kifogásolta, hogy egyes tisztviselőket magasabb fizetési osztályba sorozott a közgyűlés, mint amilyet egy korábbi rendeletben a miniszter azok számára megjelölt. A főtisztviselőknél ez azonban fizetésben ki-

sebbedést nem jelent, mert a miniszter már előre hozzájárulását jelentette ki ahhoz, hogy ezek részére személyi pótlék legyen megállapítható.

A miniszteri rendelet a következő:

129236/1911—III. szám.

A sz. kir. város közönségének

Debrecen.

A város szervezési szabályrendeletének módosítása, valamint a városi tisztviselők, más alkalmazottak és a szolgazemélyzet fizetésének rendezése tárgyában hozott határozatát Barcsay István leltári biztos, Szilágyi József és társai házi pénztári tisztek, Csáky János közbiztos, Rácz Géza segéd városgazda, Steiner Jakab állatorvos és Szabó István adópénztárnok felelősségi alapján és hivatalból is felülvizsgálván, elhatározásaimról a következőkben értesitem a város közönségét:

Az idézett számú közgyűlési határozatot, illetve az azzal elfogadott szervezési szabályrendeletet a 97.248. és a fizetésre rendezésre vonatkozó 256. §. kivételével a felelősségi elutasítása mellett jóvá hagyom.

A szervezési szabályrendelet 97. szakaszába a városi adóhivatal teendői köze fel nem vett kereskedelmi és iparkamarai illetékkivetése kérdésében a pénzügyminiszter uralommal folytatott tárgyalás befejezése után elhatározásomról a város közönségét külön fogom értesíteni.

A szabadságidő engedélyezéséről szóló 248. §. első bekezdésében a számvévek, az adófőtiszt és a pénztári ellenőrök szabadságidejének megállapítására nézve rendelkezés nem történt. Ezen bekezdés tehát pótlólag megfelelően kiegészítendő lesz.

A fizetésre rendezésre vonatkozó 256. szakaszt pedig következőleg változtatom meg:

A tisztviselő, a főmérnök és a főorvos a VII. fizetési osztály helyett a VII. fizetési osztályba, az alügyész, a mérnökök és a főszámvévként helyettes, mint számvévként a VIII. fizetési osztály helyett a IX. fizetési osztályba, a birtoknyilvántartó és illetéknnyilvántartó a IX. fizetési osztályból a X. fizetési osztályba s végül az adópénztári tisztek és az adókövetők a X. fizetési osztály helyett a XI. fizetési osztályba sorozandók.

Az 1910. évi május hó 11-én 62000. szám alatt kiadott körrendelettel ugyanis a törvényhatósági joggal felruházott városok tisztviselőinek fizetési osztályba való sorozá-

sát az egyes állásokkal egybekötött munkakör beható mérlegelésével állapítottam meg. Ennek következtében a jelzett állásoknak fizetési osztályokba való sorozásánál is az az irányelv érvényesítendő, hogy ezen állások és a hasonló állású állami és vármegyei tisztviselőknek törvényben megállapított illetményei között *felülmúlások ne legyenek.*

De a jelzett állásokat még azért sem lehet az idézett számú közgyűlési határozattal megállapított magasabb fizetési osztályokba sorozni, mert:

1. a tisztviselő, főmérnök, az alügyész és a mérnökök a szervezési szabályrendelet 145. szakaszának utolsó és a 209. szakaszának utolsó előtti bekezdései szerint a magángyakorlat folytatásától kifejezetten eltiltva nincsenek.

2. A főszámvévként helyettesi állás a mostani új szabályrendelettel sem lett rendszerezve, amennyiben annak 234. szakasza II. pontjában csak számvévekről tétetik említés és a 170. szakasz értelmében is a főszámvévót akadályoztatása esetén az egyik számvévként helyettesíti;

3. az adókövetőket és adókövetőket a 92610/910. számú rendeletben közölt indokból a XI. fizetési osztályba kell sorolni.

Nem lenne azonban kifogásom az ellen, hogy amennyiben a város közönsége a nevezett tisztviselők közül *egy-egyének kiváló érdemeik méltánylásául* a fizetési osztályokkal egybekötött illetményeken felül személyi pótlékot kíván engedélyezni, e végből indokolt határozatot hozzon s azt jóváhagyás végett hozzám terjessze fel.

Felhívom tehát a város közönségét, hogy a szervezési szabályrendeletet a fenti észrevételeknek megfelelően *újra dolgozza* át s azt a vonatkozó közgyűlési határozattal együtt annak idején két példányban jóváhagyási záradékkal való ellátás végett hozzám terjessze fel.

Végül mivel méltányolni és lehetőleg előmozdítani kívánom a város közönségének az alkalmazottai anyagi helyzetének javítására irányuló törekvéseit és mivel a város tisztviselőinek és egyéb alkalmazottainak a szabályrendeletben *megállapított kedvezőbb javalmazáshoz* *mielőbbi hozzájárulását indokoltnak tartom*, a határozatnak az illetmények javítására szükséges fedezetet kijelölő részét szintén jóváhagyom és megengedem, hogy a most megállapított illetményeket 1911. évi július hó 1-től kezdődő hatálylyal kiutalva-

immár 60 éve, hogy a Toldy „Nemzeti irodalomtörténetének” első kötete (1851) s mintegy 46, hogy az első teljes kiadása 1865 őszén megjelent, homlokán e híres Disraeli ígével: „A mult hatalmunknak egyik eleme”. A mikor szinte minden enémű tudásunkat bár sok lelkesedéssel és nemes túlzással, ez a könyv foglalta magában. Valóságos hatalmi fegyver, egyszersmind próféta ígért a jobb jövőre! S ime rá egy évtized múlva már az ifjú Beöthy bocsátja közre ugy tudományos mint didaktikai szempontból egészen modern (ma már XI. kiadást ért) jeles kézikönyvét. Mintegy új revelációját azoknak a fölszabadult szellemi erőknél, melyek az alkotmányos kor elején, a 70-es évek egész irodalmát jellemzik. Az Ótanítás és neve azóta program s jórészt mintája azoknak a különböző rangú s rendű kísérleteknek, amelyek évről-évre mind tömegesebben árasztván el tankönyv-piacunkat, maholnap áttekinthetetlen sorral állanak előttünk. S ha tartalmi érték dolgában valami figyelemreméltót nem nyujtanak is, egy-kettő legalább a feldolgozás mikéntjében (beosztás, tárgyalás) igyekszik bizonyos methodikai szempontokat érvényesíteni.

Ennek a kiterjedt tankönyvirodalomnak méltó versenytársa az a másik irányú, buzgó munkásság, mely a különböző folyóiratok, a heti és napi lapok hasábjain mozogva, sokoldalú és lelkes búvárlataival irodalomtörténeti tudásunkat nemcsak hihetetlenül megnövelte, hanem jórészt új és helvesebb világításba helyezte. Benne az adatgyűjtésnek, esztetikai és kritikai vizsgálódásnak nap-

ról-napra új kérdéseivel találkozunk. Mind többet-többet egy eddig kevésbé művelt, fontos ágával; az összehasonlító irodalomtörténetivel.

Ugyane cél támogatják az egyre jobban szaporodó iskolai, tudományos és népszerű vállalatok egész serege, (Franklin Magyar Remekírói, Olcsó könyvtár, Magyar könyvtár, Jeles írók iskolai tára, Iskolai könyvtár stb.) mely a régebbi és újabb irodalom jelesírói olcsó, formás és mégis avatott kiadásával a szakirodalom érdekei mellett, annak népszerűsítését is nagyban elősegíti. Itt említenők azonkívül a különböző repertoriumok, szemlék, lexikális és írói életrajz gyűjtemények. Köztük és élükön a Szinnyei-féle nagybecsű vállalat, amely lelkesmerettségével és gazdagságával a külföld legjobb enémű vállalatai mellé állítható s úgy a laikus közönségnek, mint a szakembereknek egyaránt megbecsülhetetlen szolgálatot tesz.

De amellet örvendetes szaporodnak a nagyobb lélegzetű, önálló és jeles írói biográfiáink is. Hogy a régebbi keletiekéről ne is szóljunk, ép most van folyamatban a Kisfaludy-társaság kiadásában a „Költők és írók” című becses sorozat, mely „a magyar és külföldi irodalom vezető alakjainak életrajzait adja a lehető leggondosabb feldolgozásban.” Készül-

*) Eddig megjelentek belőle: Arany János; Szinnyei Ferenctől, Csokonay; Ferenczi Zoltántól, Kazinczy; Váczy Jánostól, Kisfaludy Sándor; Császár Elemértől. Készülőkben Janus Pannonius; Hegedűs Istvántól és Zrinyi, a költő, magától Beöthy Zsoltól.

lőben ezeken kívül önállóan és még szélesebb alapon Arany nagyszabású életrajza a Négyesy klasszikus tollából, a Kemény Zsigmondé; Pap Ferenctől, Bajzáké; Bajza Józseftől és a Kölcseyé e sorok irólától.

Végül e százkezdő és százszemű munkásság méltó betetőzői azok a nagyméretű és összefoglaló magyar irodalomtörténetek, melyeknek sorát mintegy nemzeti ajándékul ismét a Beöthy nevet viselő „Nagy képes irodalomtörténet” nyitotta meg ép a millennium évében s ma már 10 év alatt a III-ik kiadása forog a közönség kezén akkora hatással és kedveltséggel, ami rokonszabású vállalatnál eleddig páratlanul áll irodalmunkban. Ugyancsak most van készülőkben az „Egyetemes Irodalomtörténet” V-ik kötetéül egy más: Négyesy Lászlótól; a Műveltség Könyvtára számára: Kardos Alberttől. S megindulókban a Tudományos Akadémia kiadásában a magyar irodalomtörténetnek „egy olyan tudományos kézikönyve, mely a legszorosabb tudományos és kritikai szempontokat követve, a kutatás mai eredményei szerint felöleli nemcsak azt, ami a nemzeti irodalom fogalmába a mai ismert fel fogás szerint bele tartozik, hanem felöleli az ezzel párhuzamos hazai latin irodalmat is. Viszont a tudományosság irodalmát is annyiban, amennyiben a nemzeti szellem irodalmi megnyilatkozásában részt vett, erre befolyt, tekintet nélkül tartalmára és formájára, de különös tekintettel arra, a ami benne a nemzeti szellemet különösebben érdekli”. Ennek a vállalatnak volt mintegy elő-

nyozhassa és hogy az esetleg felmerülő nyugdíjazásokat is a most említett illetmények alapján eszközölhesse.

Megjegyzem azonban, hogy a városi tisztviselők és alkalmazottak részére a 173303/1910. számú rendelettel 1911. évre engedélyezett drágasági pótlékot a szervezési szabályrendelet életbeléptetésével egyidejűleg beszüntetendők lesznek.

Az 1911. évi május hó 19-én 130/4762. szám alatt hozott határozatával a város közönsége a szegényházi gondnok fizetését a városi adókievők fizetésével egyezően állapította meg s a városi tanácsot a szegényügyi szabályzat idevonatkozó részének megfelelő módosítására és a magasabb fizetésnek az alamizsnaváltás költségvetésében leendő előirányzására utasította. Minthogy az adókievőknek a X. fizetési osztályba történő besorozása ellen irányuló kifogásomat a szegényházi gondnokra kiterjeszteni nem kívánom, ennél fogva nevezett gondnok fizetésének a X. fizetési osztály szerint való megállapítását jóváhagyom.

A nélkülözhető iratokat visszaküldöm. Budapest, 1911. évi november hó 4-én.

A miniszter helyett
Dr. Némethy s. k.
államtitkár.

A városi tanács mai ülésén már foglalkozott is ezzel a miniszteri rendelettel és utasította *Vargha Elemér* dr. tanácsnokot, hogy a rendelet értelmében a szabályrendeletet sürgősen dolgozza át s azt terjessze mielőbb a jog- és pénzügyi bizottság elé, hogy onnan a közgyűlés elé kerülhessen s a miniszter végleges jóváhagyásával elláthassa.

Viták a kérvények körül.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén megkezdődtek a bajok a kérvényekkel. Tudvalevően a kérvények tárgyában badott indítványok voltak a technikázás fegyverei az ellenzék kezében. Ma azután *Návay Lajos*, az új elnök nem tette fel a kérdést javaslatlételre, hogy mi történjék a kérvényekkel, hanem kijelentette, hogy a bizottságokhoz utasítottak. Parázs hárszabályvitát indított meg erre az ellenzék, amelyben *Justh Gyula*, *Batthyány Tivadar* gróf és *Polónyi Géza* vitték a szót. A béke azért nem dőlt fel s

az ülés végén még költségvetés beszéd is volt.

Az ülés lefolyásáról tudósítónk a következőket jelenti:

Elnök *Návay Lajos*. Az elnöki előterjesztések és irományok bemutatása alkalmával *Justh Gyula* és *Polónyi Géza* szóvá teszik az elnöknek azon előterjesztését, hogy a beérkezett kérvények ne csak a közigazgatási, hanem a kérvényi bizottsághoz is utasíttassanak.

Batthyány Tivadar gróf csatlakozik az előtte felszólalók nézetéhez s a maga részéről is kéri az elnököt, hogy a jövőben javasolja a beérkezett kérvényeknek a kérvényi bizottsághoz való utasítását is.

Návay Lajos elnök: Ez az eljárás a Ház jogait igazán nem érinti, mert mikor a kérvényi bizottság jelentése a Ház elé kerül, rendszerint szombati napon, mindenki hozzászólhat a bizottság javaslatához s névszerinti szavazást is lehet majd akkor kérni. De hogy ez megtörténhessék, kell, hogy a bizottság jelentése már a Ház előtt legyen. (Élénk helyeslés a jobb oldalon.)

Nem akar reflektálni *Polónyi Géza* azon kijelentésére, hogy ezt a szakaszt szándékosan hagyták benne, hogy mindenkor alkalom legyen a nemzeti törekvésekért sikra szálló obstrukcióra. Azt azonban megjegyezi, hogy nagyon sok kérvény kapcsán olyan javaslatokat tettek, hogy ha ezeket a Ház többsége esetleg elfogadta volna, olyan konfúzió állt volna elő, amely nem vált volna a kérvényezési jognak előnyére. Mindezek folytán azt hiszi, nem vét sem a hárszabályok szelleme, sem betűje ellen, ha a kérvényeket bemutatja és a kérvényi bizottsághoz átteszi, miután azokat a Háznak bemutatta. Mig az elnöki székben ül, a kérvényeknél ellenindiványozási jogot el nem ismer. Jóllehet eddig a régi elnökséggel együtt más gyakorlatot követett is. Azon ígéretnek, hogy a hárszabályokat mindenkor lelkiismeretesen fogja kezelni, legjobban megfelel akkor, ha a hárszabályokat így értelmezi. Ha a kérvény esetleg kapcsolatban van a napi-renden levő kérdéssel, akkor mint szombaton, az ügy érdekében azt is javasolja, hogy az eljárás egyszerűsítése érdekében a kérvény azon része, mely a tárgyalás alatt levő javaslatra is vonatkozik, tételessé le a Ház asztalára. (Helyeslés és taps a jobb oldalon.)

Justh Gyula ismételt felszólal s reflektálva az elnökszavaira, kijelenti, hogy til-

takozik az ellen, mintha az elnök által tett javaslatok és proposíciók vita tárgyává tehetők nem volnának.

Polónyi Géza újabb felszólalása, valamint *Návay Lajos* replikája után rátért a Ház a jövő évi költségvetés tárgyalására.

Batthyány Tivadar gróf szólal fel először s kijelenti, hogy a megkötött fegyverszünet kizárólag e javaslatnak még ez év folyamán való elintézése céljából történt s már most kijelenti, hogy e fegyverszünet leteltével ismételt a legvehemesebb harcot indítja meg a nemzet és a nép jogainak kivívásáért. Foglalkozik a katolikus autonómia kérdésével s kéri a kormányt, hogy a katolikus autonómiáról szóló törvényjavaslatot mentől hamarabb terjessze a Ház elé. Foglalkozik ezután a drágaság kérdésével. Végtelenül elszomorítónak találja az állami tisztviselők, illetve díjnokok helyzetét. Foglalkozik ezután a katonai perrendtartással és a két éves katonai szolgálattal.

Elnök az ülést tíz percre felfüggesztette. Szünet után

Szabó István (nagyatádi) beszélt a javaslat ellen, mire az ülés délután két órakor véget ért.

A nádudvari választás.

Weszprémi István lett a képviselő.

Minden epizód nélkül, hangulattalanul folyt le ma a „követválasztás“ a nádudvari kerületben. Hiába kereste volna valaki a választások romantikáját a mai politikai aktusban. Csöndes, színtelen utcák, amelyek csak néha elevenednek meg egy kicsit, ha néhány választó vonul át rajtuk, vagy a közbiztonság főtartására kirendelt hatonaság, csendőrség. Egyéges felvonulás sem volt, a választók vonatokon jöttek s szint csak a cirkáló huszárok, masírozó gyalogosok és csendőrök adtak. Mert katonaság az volt elég nagy számban. Künn volt a 39. gyalogezred egy százada *Briebrecher* kapitány, a Vilmos-huszárok egy százada *Kunze* Gusztáv kapitány és 120 csendőr *Borhy* Sándor százados vezénylete alatt.

A kerületben künn voltak és a választókat fogadták, vezették a munkapárt részéről *Kiss Ernő*, *Szojka Kálmán*, *Telegdy József*, a függetlenségi párt részéről *Bun Béla*, *P. Ábrahám Dezső*, *Eszterházy Mihály* gróf országgyűlési képviselők.

rajta végig, csodálatos megérzéssel emelte ki futárja a *Pintér Jenő* 1909-ben megjelent *Grundrisz* szerű derék kísérlete, két vaskos kötetben, 1772-ig, mely az Akadémia *Semsey*-díját nyerte el.

Mig ezek a gyűjtés, elbírálás és összefoglalás terén történnek, közben irodalomtörténetírásunk történetére is becses adalékok láttak napvilágot. Így az *Arany János* nagy-körösi kompendiuma, melynek szempontjait s néhány döntő gondolatát nemcsak személyi, hanem tartalmi súlyánál fogva se lehet figyelmen kívül hagyni. Ugyancsak kiadásra készen e sorok írójától a *Horvát István* egyetemi előadásai, amelyek meg a *Toldy*ra tett hatásokot fogják részben megvilágítani. De mind több-több jeles kísérlete történik irodalmunk történetének a külföldi irodalmakban. (önálló vagy szakszerű vállalatok révén) való bemutatására. Aminők például a *Riedli* angol és német nyelven, a *Szinnyei* Ferencé, finn nyelven, a *Kont Ignácé* franciául stb. Hasonlóképp abban az irányban, mely irodalmunk uralkodó eszméit és vonásait, közelebből a *bölcséletét* igyekszik megvilágítani a műismeret tájékozató lángjával. Kétségkívül a legmagasabb és legnehezebb feladatok egyike ez, melyben a kérdés komplikált és más tudományágak búvárlataival is szorosan összefüggő volta miatt jóformán csak a kezdet kezdetén vagyunk. Igen fontos és alapvető munkálatok azonban e nemből is a *Beöthy Zolt* egyetemi előadásai s kellőleg még ma sem méltányolt „A Magyar irodalom kis tükré“ című úttörő könyvecskéje. Továbbá a *Riedl* és *Négyesy* néhány idevágó

kitűnő dolgozata. Riedltől: „A magyar irodalom főirányai“, Négyesytől: „A magyar költészet eredete“ és „A magyar irodalom korszakai“.

De hallgat, csöngenek! Az értekezlet egyik szervezője, *Baross Gyula* megnyitja az ülést s a tanácskozáskor vezetésére *Beöthy Zolt*ot kéri föl. Frenetikus taps és éljenzés között foglalja el *Beöthy* az elnöki széket s mig meghatott, meleg tekintetét végig hordozza a lelkes társaságon, halkan rezgő szaván mintha néki is szokatlan érzések suhannának keresztül. Előtte a magyar irodalomtörténetírásnak szinte minden számottevő munkása. Mintegy 3-4 generációja a jelennek, akiknek tolla, eszményei és törekvései mind az ő lelkétől kapták az első s máig egyre hevítő lángot. Fölötte pedig köröskörül egész arckép csarnoka azoknak a kihunvt dicsőöknek, akiknek tetteit és szívét megint az ő ajka tanácsolta legmélyebben közöttünk. Igen, több mint 40 éve már, hogy mint író és tanító, egyben a magyar közéletnek is egyik vezető alakja makacs idealizmusával szakadatlanul hirdeti nemzeti multunk és fajiságunk leghőbb kultuszát. Amelynek alapigéje azaz *Apáczayak* és *Bessenyeiek*, *Kazinczyak* és *Széchényiek* ajkáról vett tanítás: Legyünk mentől európaiabbakká, de egyben mentől magyarabbakká! Akinek lángesze bejárta szellemi multunk egész területét s alig van irodalomtörténetünknek olyan mozzanata, egyénisége vagy problémája, amelyet ragyogó tollával ne érintett, vagy éppen ne formulázott volna. Egy hatalmas perspektívában nézván

alapeszméit és érzéseit, vizsgálta ethnikus vonásait és gondolatait, olyan szabatos tételbe öntve azokat, amelyek bizonyára hosszú időkön át uralkodók maradtak közöttünk. S amint most egy ablakmélyedésbe huzódva hallgatom könnyen ömlő, művészi mondatait, s elnézem finom vonalú arcélét és nagyszerűen ívelt homlokát, melyeken az eszméknek és gondolatoknak egész raja vibrál: ifjúkori törekvéseimnek legszebb emlékei ébrednek bennem.

Azt magyarázza, hogy a Társaság alapításának gondolata mily régóta kísért már közöttünk és mennyire kívánatos immár... S amidőn most szervezkedését kimondja, egy hozzá méltó allúzióval irodalomtörténetírásunk atyját, *Toldy*t említi. Az ő szellemét idézi, melyet az érvbegyűlték megindultán, ösztönszerű felállással tisztelnek meg. Majd az előkészítő bizottság egy másik buzgó munkását, *Pintér Jenő*t kéri föl, hogy a kidolgozott alapszabálytervezetet mutassa be.

Miután a tervezetet némi módosítással elfogadták, Elnök indítványára a Társaság megalakításáig egy 8 tagú előkészítő bizottságot küldtek ki a pestiekből. Amire az ülés *Beöthy* lelkes éltetésével s abban a felemelő tudatban oszlott szét, hogy régóta kívánatos, komoly munkát végzett s a megalakítandó Társaságban nemcsak egy erősen centralizáló organumot teremt, hanem általa irodalomtörténetírásunk új és nagyszabású művelésének alapjait rakta le.

A választás lefolyásáról tudósítók a következőkben számol be:

Az ajánlások.

Kiss Ferenc elnök egynegyed kilenckor nyitotta meg az eljárást. Bejelentette, hogy eddig két ajánlat érkezett be, de egy fél órai halasztást ad az esetleges többi ajánlatok beadására. Egy félóra múlva jelentette, hogy más jelöltet nem ajánlottak, ennél fogva

György Endre munkapárti és Weszprémi István függetlenségi párti jelöltekre, mint akiket törvényszerűen jelöltek, fognak szavazni a választók.

Küldöttségi elnök volt **Csanó István**, helyettes küldöttségi elnökök **Belovány Lajos** és **Nagy Albert**. Jegyzők: **Unyi Géza** nádudvari, **Boda József** kabai jegyző lett. Helyettes jegyzők: **Péterffy János dr.** püspökladányi, **Fodor Imre** földesi jegyző.

Az első küldöttség előtt szavaztak a következő községek választói: **Püspökladány, Nádudvar, Egyek, Tiszacsege.**

A második küldöttség előtt szavaztak: **Kaba, Tetétlen, Földes** községek választói.

A szavazás megkezdése.

Sorshuzás után az első küldöttségnek Nádudvar, a másodiknak Kaba kezdte meg a szavazást, mindkét helyen Weszprémi István szavazói. Az első küldöttségnek, ahol első szavazó lett Weszprémyre Ludányi Gusztáv, sokáig bírták Weszprémy szavazói. A szavazás rendben is folyt és alig egy-két embert kellett visszautasítani, mert nem voltak a választói névjegyzékben.

Nádudvarról már 121 választó szavazott le Weszprémi Istvánra, amikor sor került György Endre nádudvari szavazóira. Az első szavazatot Frank Zsigmond adta le György Endrére, akinek hívei azután megszakitás nélkül szavaztak. Összesen 134 szavazatot adtak le.

Ugyanakkor a második küldöttségnek Kaba szavazott le és pedig Weszprémyre mind a 195 szavazó. Fél tízenegy órákor a szavazatok állása a következő volt:

György Endre 334
Weszprémi István 316.

Folyik a szavazás.

Fél tízenegykor kezdte meg a szavazást az első küldöttségnek **Püspökladány** és pedig György Endre nevével. Háromnegyed tizenkettőig folyton György Endre püspökladányi választói szavaztak összesen kétszázheten. — Ugyanezen idő alatt a második küldöttségnek Kábát zárták le és pedig a következő eredménnyel: György Endre 63, Weszprémi István 362. Délben a szavazatok állása a következő volt:

György Endre 404
Weszprémi István 503.

Tizenkét órákor **Tetétlen** község munkapárti szavazói kezdték meg a szavazást az első küldöttségnek. Leadtak 41 szavazatot, majd következett a függetlenségi párt, amelyek szavazói leadtak 67 szavazatot. Tetétlen után **Földes** szavazott, a szavazást Weszprémy választói kezdték. Egy órákor végzett az első küldöttségnek Püspökladány és következtek az egyéki függetlenségi párti szavazók. Ekkor volt az I. küldöttségnek György Endrének 341, Weszprémy Istvánnak 309, a II. küldöttségnek György Endrének 104, Weszprémynek 480 szavazata. Egy órákor a szavazatok így oszlottak meg:

György Endre 445
Weszprémi István 789.

Itt kell megjegyezni a munkapárti választók szervezetlenségére jellemző azt a tényt, hogy Földesről egyetlen bizalmi férfi sem volt jelen a földesiek szavazásánál.

Ezután következett **Egyek**, ahonnan György Endrére 87, Weszprémy Istvánra 41 választó szavazott le. Az egyiknél egy szavazóval furesa incidens volt. Jelentkezett ugyanis **Domán Mátyás** egyéki választó, kitünt

azonban, hogy **Domán Mátyás** nével már le-szavazott egy ember. — Bebizonyult ugyan, hogy az utóbb jelentkező a valódi, mégis **Belovány Lajos** helyettes-elnök nem engedte le-szavazni, azzal a megokolással, hogy **Domán Mátyás** már le-szavazott.

Délután két órákor volt az első küldöttségnek György Endrének 387, Weszprémy Istvánnak 364, a második küldöttségnek György Endrének 104, Weszprémy Istvánnak 619 szavazata volt. Ekkor így oszlottak meg a szavazatok:

György Endre 491
Weszprémy István 983.

Csakhamar befejezte **Földes** is a szavazást a második küldöttségnek, ahol leadtak György Endrére 176, Weszprémy Istvánra 176 szavazatot.

Következett ezután **Tiszacsege**, amely György Endre választóival kezdett szavazni. Leszavazott György Endrére 70, Weszprémy Istvánra 12 szavazó. A szavazatok három órákor így álltak: György Endre I. küldöttségnek 498, másodiknak 187, Weszprémy István első küldöttségnek 365, másodiknak 641, vagyis összesen

György Endre 685
Weszprémy István 1006.

Záróra.

Ezután már csak gyéren és vegyesen szavaztak a választók, néhány kivételével a legtöbb választó nádudvari és püspökladányi volt.

Háromnegyed négykor Kiss Ferenc választási elnök kitiizte a zárórát háromnegyed ötre. E pillanatban a szavazatok így állottak:

György Endre 839
Weszprémy István 1052.

Háromnegyed ötkor bezárták a szavazásokat és pedig a következő eredménnyel: leadtak összesen:

Az I. küldöttségnek:
György Endre 579
Weszprémy István 398.
A II. küldöttségnek:
György Endre 289
Weszprémy István 658.

vagyis a záróra letelével a szavazatok állása ez volt:

György Endre 868
Weszprémy István 1056.

Háromnegyed öt órákor hirdette ki az eredményt Kiss Ferenc elnök, kijelentvén Weszprémy Istvánt a nádudvari kerület országgyűlési képviselőjének 188 szavazattal többesével megválasztva. Egynegyed hatkor jelent meg Weszprémy István, akinek szép beszéd kíséretében adta át a megbízó levelet Kiss Ferenc elnök s Weszprémy István megköszönte a választást.

Az olasz-török háború.

A nagyhatalmak haragszanak Olaszországra.

A törökök folyton verik az olaszokat, a kik most azzal fenyegetőznek, hogy európai vizekre hajóznak. Ezzel szemben Ausztria-Magyarország és Németország tiltakozni fognak ez eljárás ellen.

A legutóbbi eseményekről a következő táviratok számolnak be:

Az Aegei-tengeren.

Páris, november 13. Megbízható hírek szerint az olasz operációs flotta ma egyidejűleg fogja megkezdeni a hadműveleteket az Aegei-tengeren és a kisázsiai partvidéken. A terv az, hogy minden nagyobb szigetet meg kell szállni az olasz hadihajóknak.

Ausztria-Magyarország és a háború.

Bécs, november 13. A bécsi és berlini külügyi hivatalban nagy feltűnést keltettek azok a hírek, melyek az olasz flottának az Aegei-tengerre való indulásáról szólnak. — Gróf Aehrenthal közös külügyminiszter legutolsó audienciáján már jelentést tett a királynak a fenyegető bonyodalomról és ugyancsak Aehrenthal tanácskozott Avena herceg bécsi olasz nagykövettel is. Mértékadó olasz helyen hangsúlyozták, hogy az olasz flotta minden körülmények között kerülni fogja azt, hogy valamelyik szövetségeseinek európai érdekeit érintse. Ez azonban nem nyugtatta meg sem Ausztria-Magyarországot, sem Németországot és a két nagyhatalom együttes tiltakozást tervez az olasz flotta európai akciójával szemben.

Törökország erősen fegyverkezik minden eshetőségre. Egy konstantinápolyi távirat szerint Lemnos szigetén a legutóbbi napokban fegyvereket osztottak szét a tartalékosok között és az ottani hatóságok készen állanak az egész lakosság felfegyverzésére. Az Archipelagus többi szigetén szintén védelmi intézkedéseket tesznek.

A törökök újabb győzelme.

Konstantinápoly, november 13. E hó 10-én a török sereg 8000 benszüllött arab harcossal megtámadta a tripoliszi sáncokat és órákig tartó heves ostrom után visszaszorította az olaszokat, akik négyszáz halottat veszítettek s ugyanannyi sebesítet vittek magukkal. Az olasz hadihajók erősen ágyúzták a törököket, de nem tudták kivereni pozíciójukból.

Az olaszok visszavonulnak.

Római távirat nyomán a késő éjjeli órákban jelentik: Az olasz hajóraj parancsot kapott, hogy térjen vissza az Aegei és a Földközi tengerről.

Színház és művészet.

A színház műsora:

KEDD: *Artatlan Zsuzsi*, operett. (A. bérlet.)
SZERDA: *Keserű mézeshetek*, bohózat. (B. bérlet.)
CSÜTÖRTÖK: *Bányamester*, operett. (Uj betanulással, C. bérlet.)
PÉNTEK: *Ocskai brigadéros*, színmű. (A. bérlet.)
SZOMBAT: *Bányamester*, operett. (B. bérlet.)
VASÁRNAP: *Három feleség*, operett.

CASALS PABLO A ZENEKEDVELŐK TÁRSASÁGÁNAK HANGVERSENYÉN.

Oly magas művészi élvezetben lesz része Debrecen közönségének a Zenekedvelők Társaságának e hó 26-án tartandó hangversenyén, amilyenben eddig soha nem volt! — Hallani fogja Casals Pablót, a csodálatos gordonka-művészt, kinek művészetét az egész művelt világ bámulja. Nincs az a tulzó jelző, mellyel Casals Pablo művésztét csak halványan is lehetne jelezni: a legőszintébb, a legnagyobb bámulat jár e művész nyomán. — Óriási áldozatába kerül a Zenekedvelők Társulatának, hogy e világhírű művészt hangversenyén szerepeltesse, de reméljük, hogy áldozatával arányban fog állani az a fölséges élvezet, melyet közönségünknek szerez, arányban fog állani az az elismerés, mellyel közönségünk a hangverseny során adózni fog

Csak a
minőség

rövid lett
világhírű
a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A higienikus
Palma kaucsuk
ágybetét
Minősége elsőrangú.

Nem hiszük, hogy lesz oly műértő egyén, ki Casals Pablo hangversenyéről elmaradjon, mert ezzel helyrehozhatatlan mulasztást követne el. — nem hallván századok tüneményes művészt!

Casals Pablo műsora a következő: I. Haydn: Conzerto a) Allegro moderato. b) Adagio. c) Allegro. II. Bach: Suite. III. Valenty: Sonata a) Inrad. b) Allegro. c) Gavotte. d) Allegro final. IV. Moor: Prelude. Dvorák: Waldesruhe. Tschaikovszky: Romanz. Popper: Vito.

E fölséges műsora a társaság tagjai természetesen díjtalanul hallgatják végig oly csekély évi tagdíj fejében, ami pl. Budapesten alig lenne elég Casals Pablo hangversenyére. Tagul jelentkezhetni e hó 20-ig a választmányi tagoknál s Csáthy Ferenc könyvkereskedésében, hol azon estére szóló külön jegyek is kaphatók lesznek.

Ártatlan Zsuzsi. Kedden este a szezon legkedvesebb és legkedveltebb operettje, az Ártatlan Zsuzsi operett kerül színre A. bérletben. Ez alkalommal a címszerepét Borbély Lili játssza, aki sok új táncal gazdagítja az érdekes és élvezetes estét, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánul.

Keserű mézeshetek. Szerdán este Kövesi Albert pompás bohózata kerül műsorra, amely a közel napokban lefolyt bemutatója alkalmával nagy sikert aratott. A kiváló bohózat állandó derűségben tartja a közönséget finom pikantériáival és ügyesen összeállított helyzet-komikumával kitűnően mulattatja a publikumot.

Bányamester. Már napok óta lázas szorgalommal készül a társulat operett-személyzete Milöcker híres és kiváló operettjének, a Bányamesternek reprizére, melynek első előadása csütörtökön este lesz. Zilahy S. Vilma, Borbély Lili, Falussi István, Kassai Károly, Ligeti Lajos, Deési Alfréd, Solti Ernő, Guthy Sarolta és Lakatos Ilonka játsszák a főbb szerepeket.

Ember tragédiája. Hosszas pihentetés után, vasárnap estére tüzte ki Zilahy igazgató Madách Ember tragédiáját. A tatabányai Esterházy-féle híres díszletekkel, kosztümökkel és a gondos betanulással beállított darab nagy érdeklődésre tarthat számot. Az ember tragédiája előadására jegyeket szerdától kezdve előre lehet váltani a színházi pénztárnál.

A Bonbonniere szenzációs sikerű novemberi első félhavi műsorának ma kedden és holnap szerdán vannak az utolsó előadásai. Ugy mint eddig, ezeket az előadásokat is nagy érdeklődés előzi meg, sok előjegyzés történt, mert mindenki igyekszik még utoljára megnézni ezt a világhírű műsört. A bucsufellépésüket tartják Otto és Lola Tate akrobaták, Chitte Doloresék apache jelenetekben, Csabai Böske, Csabai Zsófi, a Royal orfeum primadonnája, Baranyai Józsika, Mona Welson, táncosnő és a kis 8 éves csoda gyermek, Annie Tate. Jegyek előre válthatók Antalffy könyvkereskedésében.

Kettős rablógyilkosság.

Meggyilkoltak egy trafikოსnét és a leányát.

Pozsony egyik népes utvonálán meggyilkolták és kirabolták tegnap reggel 8 és 9 óra közt özv. Némethy Józsefné trafikოსnét és annak egy nyomorék, pupos leányát.

Némethy a trafikოს mellett szobában lakott, melyet az üzlettel kis folyosó köt össze. Itt a folyosón találták fekvő az asszonyt. Némethy kezei össze voltak kötözve, a szája zsebkendővel be volt tömve; leányát egy kis pupost egy boával folytatták meg.

Gyapju szövetek legújabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott áruk mellett szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztókereskedőnél, Debreczen, Kossuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

Egyikben sem volt már élet mikor rájuk akadtak.

Az üzlethelyiségben a vaskassza nyitva volt, kulcsa a földön hevert, a pénztárból pedig hiányzik körülbelül 7—800 korona.

A rablógyilkosságról nyomban jelentést tettek a rendőrségnek, melynek részéről azonnal megjelent a helyszínen Kutsera István főkapitány és a királyi ügyész is. Megállapította a nyomozás, hogy Némethy és leánya reggel nyolc órakor még a Dómtemplomban tartott szent misén voltak, többen látták ott őket, majd fél kilencre hazamentek. A gyilkosság nyomban hazaérkező tiikkor történetelt, mert kilenc órakor már felfedezték. Azt hiszik, hogy többen, legalább ketten voltak a tettesek és tettüket oly módon hajtották végre, hogy Némethy né templomba menetelekor belopódtak vagy álkulcsal behatoltak a lakásba és ki akarták rabolni a pénztárt. A feszítővasakkal azonban nem boldogultak és így megvárták, míg Némethy és leánya hazajött, akiket azután az üzletben tartva, a folyosón megfojtottak s elvéve az asszonytól a pénztár kulcsát, azt felnyitották, kifosztották és a lakás felől észrevétlenül eltávoztak.

Némethy 70 éves volt, leánya 35 éves, igen visszavonultan, szerényen éltek jövendőimükből.

A helyszíni szemle megállapította, hogy a gyilkosság háromnegyed hét és egynegyed nyolc között történt. A lakásban találtak még 800 korona készpénzt és 12000 korona értékű értékpapírt. A trafikოს mellett levő helyiségben egy fekete álcot és egy fapisztolyt, a melynek nyomán — azt hiszi a rendőrség, — hamarosan nyomra akad.

Az izgalom igen nagy egész Pozsonyban.

A kulisszák mögül. Mona Lisa nővére Debreczenben.

Ismeretes az a szenzációs képtolvajlás, melyet a párisi Louvréban követett el néhány hóval ezelőtt egy ismeretlen tolvaj, a honnan Rafael egyik megbecsülhetetlen értékű festményét: Mona Lisát emelte ki úgy, hogy öt világrész rendőrsége hiába nyomozott utána, nem bírta kézrekeríteni.

Most Mona Lisának élőképmása akadt Garai Hajnalka aradi urleányban, akit Antonescu Livius híres bukaresti festőművész fedezett fel, és oly hasonlatosnak talált a világhírű festmény modelljéhez, hogy engedelmet kért a megfestésére. A kép a napokban el is készült s több fővárosi és külföldi képes folyóiratban megjelent és világhíressé tette az aradi élő Mona Lisát.

E sorok írója abban a szenzációs helyzetben van, hogy beszélgetést folytatott nem ugyan magával az aradi Lisával, de annak édes nővérével — Garai Micivel, aki nem más, mint a debreceni szintársulat ügyes és temperamentumos táncosnője. Egy szép idomu, gesztenyebarna, molett leányzó, aki ha egyébben nem is, de tüzes, nagy szemében hajszályira hasonlít gyönyörű nővéréhez.

— Igen, — mondja Garai Mici, való igaz a hírlapok közlése. Antonescu az utcán találkozott nővéremmel, akit az első percben oly hasonlatosnak talált Rafael festm-

nyéhez, hogy engedelmet kért a bemutatkozásra. Nővérem bemutatta a festőt szüleimnek, akik készséggel adták beleegyezésüket a festéshez. A kép már készen van és elszállították Párisba, ahol abban a teremben állítják ki, hol az eredeti Mona Lisa függött.

És mutatott néhány régi fotográfiát, melyek nővérét ábrázolták. Mind megannyi model lehetett volna Mona Lisához.

— És Ön művésznő hasonlít a nővéréhez?

— Nem, éppen nem, legfeljebb a szemem!

Csakugyan az a hatalmas lánggoiyó, melynek nyílt tükréből a hajnalodás és az elfojtott tüzek fényes villama bukkan elő: valami olyan csillogás, amilyen teremteni készítette Rafael és gyönyörködni azokat, akiket a teremtés meglátásával, megérezésével kápráztatott el. Ezt persze nem látja a kalmár, sem a materiálista, mert a festő szemé és a költő fantáziája kell hozzá.

— A szája is, micsoda derült, érzéki, meleg vágásu!

— Igen, a szám is hasonlít a nővérem ajakához.

Ha festő vagyok, leborulok Mona Lisa nővére előtt s a nagy reneszánsz emléke beleragad az illúziók hatalmas tengerébe, ahol Rafael, meg halhatatlan modellje egymásra találtak, hogy évszázadok multán is elkápráztassák a világot a „szép“ beérhetetlen részegítő érzésével és fogalmával.

Igy azonban vettem kalapomat, udvariasan köszöntem és a magamfajta krónikás pesszimizmusával konstatáltam:

— Mona Lisa nem halt meg, csak Rafael halhatatlan lelkéből loptak el egy darab húst és vért, melyet pótolni Antonescu Livius még akkor sem tud, ha megtalálja is Garai Hajnalkát, aki valóban hajszálig hasonlít a halhatatlan festő óriás modelljéhez. S kinek nővére Debreczenben a Zilahy Gyula szintársulatánál — táncosnő.

Conferencier.

Csokonai bucsuja Somogytól.

A költő egy apokrif verse.

A Budapesti Hírnep vasárnapi számának mellékletén egy cikket közöl Noszlopy Tivadartól, Somogyvármegye tb. főjegyzőjétől, aki igen nagy irodalombarát és birtokában igen sok értékes, régi irodalomtörténeti adat, levél, okmány van, amelyeket időnként ismertetni szokott. — A most említett cikkben Csokonai Vitéz Mihálynak a következő versét közli, amelyről azt írja, hogy azt Csokonai Somogyból való távozása alkalmával írta:

„Búcsú szóra nyitom ajkam,
Nem segít már semmi rajtam, —
Messze elmegyek.
Azért jöttem tihozzátok, —
Szálljon ezer áldás rátok, —
Hogy búcsút vegyek.

A mig mások csak nevettek,
Voltak mindég kik szerettek
S fölkaroltanak, —
Ebben a' szép uri házban,
Otthonomra itt találtam,
E' fedél alatt.

Érdemimet kik méltatták,
Kik szerették a' poétát,
Itt voltak azok; —
E' ház ura s barátai,

Kiket mindig csak áldani
S szeretni tudok.

Bücsúzom én most e' háztól,
És e' háznak gazdájától,
Mindörökre én,
Messze megyek, de hozzátok
Lelkimmel majd visszazálok
Gyakran, én szegény.

És talán majd lesz köztetek,
Ki nem felejt el engemet
Ugy-e lesz talán?
Nem úgy miként Lilla tette,
Ki a' költőt megvetette,
S nevetett dalán.

Isten veled szép Nagybjom,
Nem volt benned semmi bajom,
Csak szerettek itt.
Tört remények, borús napok,
Többé már nem maradhatok,
Semmi sem hevít.

Hozzad megyek édes anyám,
Nincs más, ki úgy gondolna rám,
Oh, szent érzelem!
De ha meglát, attól félek,
Beteg lesz az áldott lélek, —
S jaj, mi lesz velem?! . . . —

A vers történetéről azt mondja Nosz-
lropy Tivadar, hogy azt Csokonai akkor
mondta el, amikor 1799-ben leköszönve
csurgói tanári állásáról, Nagybjomban a
számára rendezett vacsorán volt jövevényél:
Sárközy István nagybirtokosnál. Nosz-
lropy Tivadar még ezt is megjegyzi:

Ezt a mély érzéssel teli költeményt né-
hai Bezerédy Boldizsár a nagybátyjánál, Be-
zerédy Gergely költőnél másolta le, aki az
eredetit Pálóczi Horváth Adám jóbarátjától
kaphatta.

A bucsu-vers végeztével minden vendég
szeme könnyel lett tele s mindnyájuknak fáj
a költő távozása.

Másnap reggel azután nyakába akasztot-
ta köpönyéket, kezébe vette vándorbotját s elin-
dult a nagy utra, Debrecen felé, ahova elcsi-
gázva, kifáradva érkezett édes anyja ölelő
karjai közé.

Természetes, hogy ez a vers feltűnést
keltett, itt Debrecenben is, ahol Csokonai dol-
gai elsősorban birnak nagy érdeklődéssel és érté-
kel. Kardos Albert dr., a Csokonai-kultusz
egyik nagy híve és a Csokonai-irodalomnak
nagy ismerője, nyilatkozott is és pedig a kö-
vetkezőkben:

Tekintetes Szerkesztőség!

A Budapesti Hírlap tegnapi, november 12-iki
számában egy bucsulevelet közöl Nosz-
lropy Tivadar, melyet Csokonai irt volna. Szivesked-
jék közölni, hogy az én legjobb meggyőződé-
sem szerint a mű hamisítvány. A kétségtelen
bizonyítékokkal máskor állok elő.

Debrecenben, 1911. november 13.

Teljes tisztelettel

Kardos Albert,

a Csokonai-kör titkára.

Kívánatos volna, ha Nosz-
lropy Tivadar is közölné ama bizonyítékokat, amelyek azt iz-
gazolnák, hogy a vers valóban Csokonaié.

HIREK.

KARÁCSONYI VÁSÁRT!

Még el sem hullatta lombját az erdő fá-
ja és már karácsonyra gondolunk? Bizony,
aki korán kel, aranyat lel és nem tudunk
elég korán kelni, hogy a mindennapi garast
leljük. Aranyról nem is álmodunk. A ka-
rácsony hava a folytonos takarékoskodás-
nak, de meg a mérhetetlen pazarlásnak is
időszaka. Takarékoskodunk, hogy a ka-
rácsony napjára legyen mit adunk sze-
retteinknek. Megvonnjuk magunktól egész
hónapon át a legszükségesebbet is, hogy
teli marokkal szórjuk oda a pénzt potro-

hos, de mindig éhes szomszédunknak csi-
lingelő, muzsikáló, rikoltó, meg ezer szín-
ben ragyogó, szedett-vetett ajándék-tár-
gyakért. E közben nem jut időnk egy szem
pillantásra méltatni a magyar iparost és
munkást. Ők hamupipókéink, akire nem
gondol senki.

Milliókat dobunk oda karácsonyi ajándé-
kokért a külföldnek, szaporítjuk azt a ren-
geteg összeget, amelyet egy esztendő alatt
fizetünk külföldi árukért. A tavalyi ka-
rácsonyi ajándékok már jórészt a szemét-
dombon diszei, újabb milliókat adunk új
vacakért.

A sok bazár, melyeknek tulajdonosai
nem iparosok, hanem valóságos kereske-
dők, meg sok nem bazáros kereskedő már
siet rendelni. Ugyan honnét? A külföldről,
Csehországból, Ausztriából, Thüringiából
és így tovább.

Nem gondolnak a szegény hazai iparos-
ra, elvéve akad gyér rendelés a magyar
iparosnak is — de ezek még nem is mor-
zsák.

Ezen csak a társadalom, a vevőközönség
segíthet, ha rendületlenül követeli a honi
árakat. Van mindenfajta ajándéktárgyak-
ból honi is, tessék ezeket követelni, mert
a mi pénzünkön követelhetünk.

A társadalom zöme klubokban, egyesü-
letekben, szövetkezetekben, kaszinókban
tömörül. Innen induljon ki az agitáció. —
Rendezzen minden városban az intelligencia
a helybeli iparosok áruiból karácsonyi
vásárt. A vásárokon csak honi áruk
foglaljanak helyet. Erre a karácsonyi mun-
kára készüljünk. Nem a legutolsó rákban,
hanem november havában kell már minden
apróbb részleteiben szervezni a karácso-
nyai vásárlások rendjét, hogy minél több
iparosunk és munkásunk részesüljön a pa-
zarlás áldásaiból.

— **A király nem jön Budapestre.** Bécs-
ből jelentik: A király őszi programjába
tudvalevőleg egy budapesti utazás terve is
fel volt véve. Az uralkodó egészségi állapo-
ta azonban még ma sem teljesen kielégítő
és ezért a budapesti utat egyelőre elmarad. A
király a tegnapi napos időben sem hagyhatta
el Schönbrunn, csak nyitott ablakok mellett
sétált a kastély nagy csarnokában.

— **A miniszterelnök Budapesten.** Fővá-
rosi tudósítónk táviratozza: Khuen-Hédervá-
ry Károly gróf miniszterelnök ma héder-
vári birtokáról a fővárosba érkezett.

— **A városi közgyűlés tárgyai.** Most ál-
lítják össze a városnál a novemberi közgyű-
lés tárgysorozatát s most készítik elő a köz-
gyűlés elé kerülő ügyeket. A jog- és pénz-
ügyi bizottság e célból e hó 14-én tartja meg
ülését, amelyen a következő ügyek kerülnek
tárgyalás alá: A homokkerti lakosság és a
dohánygyári munkások kérvénye a bábake-
pezde és a gőzcukorkagár közt a diószegi
uti felüljáró hidra egy gyalogfeljáró készre-
se iránt. A Magyar Szent Korona Országai
Vasutas szövetsége által a városunkban léte-
sítendő vasutas árvaház ügye. A mérnöki li-
vatal jelentése a városi épületek csatornázá-
sa ügyében. A Magyar Városok Országos
Kongresszusának megkeresése a városok ál-
lami segélyének felemelése tárgyában. —
Ugyanezen ügyben Szilágysomlyó r. t. város
megkeresése. A debreceni Kerületi munkás-
biztosítópénztár ajánlata a Behlen-utca 13.
sz. ház megvétele iránt. Az erdei telepítvé-
nyes földek használatára vonatkozó szabály-
zat. Az erdőmester jelentése a nagyerdei
kertészethez szükséges pótlékok engedélye-
zése iránt. A tiszántuli ref. egyházkerület
megkeresése a Bethlen-u. 39. számú ház-
teleknek ref. főgimnáziumi internátus céljai-
ra átengedése iránt és az építkezéshez tégla-
adományozás iránt.

— **Kabos lemondása.** Fővárosi tudósi-
tónk jelenti: Egyik fővárosi estilap ellenriz-
hetetlen forrásból azt írja, hogy Kabos Fe-
renc alelnök mégis lemond s utóda Sándor
János volt államtitkár, vagy Lázár István gr.
lesz.

— **A pápa a pap-gazdaasszonyok ellen.**
Rómából táviratozzák: A pápa új motu pro-
priet adott ki, amelyben megtiltja, hogy a
papok női cselédek, vagy alkalmazottakat tart-
sanak és azokkal egy fedél alatt lakjanak még
akkor is, ha az a nő a papnak rokona. Csupán
férfi-személyzetnek szabad a papi házakban
tartózkodni.

— **A delegációk.** Fővárosi tudósítónk
jelenti: A delegációk december 28-án ülésre
jönnek össze, hogy megszavazzák a költség-
vetési provizóriumot. Január derekán kez-
dődik a delegációk rendes ülészsaka, amely
eztúttal hosszadalmasnak ígérkezik, mert
nagy szabású külügyi vita készül az olasz-
török háború következtében támadt új hely-
zetről és a hadügyi költségvetés tárgyalása
is terjedelmesnek ígérkezik. A delegaciona-
lis ülészsak és az osztrák képviselőház újabb
ülése között levő szabad időt a tartomá-
nygyűlések fogják kitölteni. Az osztrák
Reichsrath ugyanis karácsonyi szünetét febr-
ruár végéig fogja kiterjeszteni. Gróf Stürgkh
miniszterelnök mindjárt a parlamenti ülések
elején be fogja nyújtani az ujoncjavaslatot,
amely a normális kintingensen fog alapulni.
A hadvezetőség azzal a tervvel foglalkozik,
hogy nem mxrcius elején, hanem nyáron fog
soroztatni, mert addig remélhetőleg a tör-
vényhozások tető alá hozzák a véderőjavas-
latokat.

— **Az önjelöltek ellen.** Megemlékeztünk
arról, hogy a pártok közös megállapodásával
létrejött listák ellen önjelöltek léptek fel és
három függetlenségi képviselő nevét is forga-
lomba hozták. Így a Kossuth-utcában Szücs
Géza dr., a Varga-utcában Beregi Nagy Sán-
dor dr. és Csath Sándor dr. nevét. Ezek azon-
ban most kijelentették, hogy beleegyezésük,
megkérdezésük nélkül került nevük a listára.
Megválasztásukat nem kívánják s hogy a
párt határozatát magukra nézve is kötelező-
nek elismerik. Ennek alapján a függetlenségi
párt ma felhívást intéz a párttagokhoz, hogy
fentebb említett nevek mellőzésével a hivatalos
jelöltekre a hivatalos listával szavazzanak.

— **Bánffy Dezső emlékezete.** Fővárosi
tudósítónk jelenti: A Litpótvárosi Kaszinó
vasárnap délelőtt kegyeletes ünneplélyt ren-
dezett volt elnökének, báró Bánffy Dezső-
nek emlékére. A meghívott közönség sorai-
ban ott volt özvegy báró Bánffy Dezsőné,
báró Feilisch Bertholdné és báró Bánffy Dó-
ra. Kivülök ott voltak a magyar politikai és
közélet kiválóságai. Az ünnepélyt Ballay
Lajos miniszteri tanácsos nyitotta meg, majd
Dárday Sándor mondta el tartalmas és poli-
tikai vonatkozásokkal telt tanulmányát, a
melyben báró Bánffy Dezsőt nemcsak mint
politikust méltatta, hanem mint magyar em-
bert és nagy demokratát is. A formai szép-
ségekben is bővelkedő beszéd után özvegy
báró Bánffy Dezsőné odament Dárday Sán-
dorhoz és megindultan mondott neki köszö-
netet.

— **Református emlékünnepe.** E hó 25-ikén
lesz harmadik éve, hogy Gelléri Szabó János
meghalt. Ezt az alkalmat használják fel arra
az örökösök, hogy a nagy alapító emlékét
(csaknem két millió koronát hagyott kulturális
célra) felújítsák. Az emlékünnepe a régi or-
szágháza épületében 25-én délelőtt 11 órakor
lesz a következő programmal: 1. A budapesti
ref. theol. ifjak éneke. 2. Antal Gábor püspök
megnyitója. 3. A debreceni ref. főiskolai kán-
tus éneke. 4. Antal Géza dr. emlékbeszéde. 5.
A pápai ref. theologusok éneke. A szép ünnepe
a temetőben a Baltazár Dezső dr. püspök
imájával nyer befejezést. A három egyesült
főiskolai kántus (150 diák) a XC. zoltár első
versét éneklé ott.

Legjobb a Békési Róza „Csont” szappana

1911/251 24. oldal
Kiepesztőből

DEBRECENI FÜGGETLEN UJS.
1911/19452
Híradó

— **A városi bérpalota építése.** Megirtuk, hogy a Szikszay-Tábornoki házak föl-építésére vonatkozóan tartott versenytárgyaláson az egyes munkacsoportokat a Nagymagyaralföldi műszaki és építő részvénytársaság nyerte meg. Miután azonban ajánlatában nem volt benne az, hogy az egész munkából egyes csoportokat is elvállal, a tanács nyilatkozattételre hívta fel a részvénytársaságot, amely ma bejelentette a tanácsnak, hogy egyes munkacsoportokat is elvállal. A tanács tudomásul vette a bejelentést s most már megkötik a szerződést.

— **Az egyetem telkének felmérése.** Debrecen város tanácsa ma megbízást adott Weiszmann Jenő debreceni mérnöknek, hogy ama nyolcvan hold nagyterdei területet, amelyet az egyetem céljaira engedett át, mérje fel és arról olyan vázlat és térrajzokat készítsen, amelyek alapján a miniszterium az egyetem terveit elkészítheti. A miniszter kivánsága szerint különös figyelemmel kell lenni a felmérésnél arra, hogy mely fákat kell kivágnatni és hogy minél több szép növényű tölgyfa maradjon meg.

— **Iskolák bővítése.** A debreceni római katolikus egyházközség a Varga-utcai fiú és a Szentanna-utcai leányiskolákat két-két tanteremmel bővíteni akarja. — Kérvényt adott be ezért a városi tanácshoz, amelytől azt kérte, hogy e bővítések céljaira ingyen telket engedjen át. A tanács ma tárgyalás alá vette e kérést, miután azonban az iskolasegélyeknek már eleget tett a város s így újabb segélyeket nem igen adhat, mivel továbbá az erre vonatkozóan tett intézkedésekről szóló szerződést előbb tanulmányoznia kell a tanácsnak, határozatot nem hoztak, hanem a szerződéssel együtt az ügyet átteszik a jog- és pénzügyi bizottsághoz.

— **Az ipartestület a városi bérpalotában marad.** A napokban említettük meg, hogy az iparosház építésének terve megint hosszú időre vízbe esett. A városi tanács olyan telkeket jelölt ki az iparosház részére, amelyeket az ipartestület nem fogadhatott el s így az iparosház létesítésének tervei egészen elaludt, annál is inkább, mert mint értesülünk, a tanács most már az eddig tervben volt területeket sem tudja átengedni, mivel azok más célra fognak szolgálni. Az ipartestület tehát mai szűk helyisége ben marad a város Simonffy-utcai bérpalotájában. E helyiségekért, amelyeknek bérlete jövő májusban jár le, az ipartestület eddig 5000 koronát fizetett, most azt kérte, hogy a bérlési szerződést hosszabbítsák meg, de a bérlősszeget szállítsák le 4000 koronára. A tanács mai ülésén foglalkozott ezzel a kéréssel, amelyet azonban érdembeli elintézés nélkül áttett a jog és pénzügyi bizottsághoz.

— **Debrecen a művészetért.** A város tanácsa kimondta ma, hogy a Nemzeti Szalon díszkiadását, amely művet a Szalon jubileumára adnak ki, 200 koronáért megrendeli a város könyvtára javára.

— **A vízvezetési iroda.** Megemlékeztünk arról, hogy a Világítási és Vízmű Részvénytársaság már most megkezdi a vízvezeték építését, amellyel 1912. augusztusában akar készen lenni. A társaság most rendezi be debreceni irodáját, amelynek céljaira a város tulajdonában levő Hatvan-utca 23. szám alatti épület üres helyiségeit bérelte ki 2000 koronáért. A tanács az erre vonatkozó ajánlatot ma fogadta el.

— **Kettős halál a Meran-szállóban.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A Meran-szállóban Liederer Imre 68. gyalogezredbeli hadnagy agyonlőtte kedvesét és azután önmagát. — Több levelet hagyott hátra; egyet özvegy édesanyjának és egy nyitott levelet, melyben azt írja, hogy betegség, adósság és rossz természete kergette a halálba. A nő személyazonosságát eddig nem állapíthatták meg.

— **Kedélyes betörők.** Bihardíjsegről jelentik: Klein Simonnak a főtéren levő üzlet-helyiségébe az este, eddig ismeretlen tettesek betörték. Ugy látszik, nagyon megvoltak elégedve a talált zsákmánnyal, mert miután a kasszában levő mintegy 1000 koronát s azonkívül minden összepakolható értékes dolgot magukhoz vettek, mint akik jól végezték

dolgukat, hozzáláttak falatozni s három liter bort megittak, szivarra, cigarettára gyújtottak, úgy hogy a reggel üzletet nyitó főnök elképedve látta, hogy míg ő az igazak álmát aludta, valami jó kedvű társaság ezalatt nagyon is jól találta magát üzletében, az asztalon szalámi, sajt, kenyér maradékok, három boros üveg üresen, a földön szanaszét az elszívott szivarok s cigaretták végei! Jelentést tett róla a csendőrségnek, a mely már nyomában is van a kedélyes betörőknek.

— **Kiirtással fenyegette a családját.** Fekete István 32 éves ács tegnap óta ivott valamelyik korcsmában. Ma hazament Kölcsey-utca 6. szám alatti lakására, ahol óriási botrányt csapott, beverte az összes ablakokat, lelövésével fenyegette családját, úgy, hogy azok sikoltozva menekültek előre az utcára. A megvadult ember azonban itt is üldözte őket, úgy, hogy összeszaladt az egész környék és valóságos utcai harc keletkezett a dühöngő körül. Végre is sikerült megfékezni és behozni a rendőrségre, ahoi az ittas embert fogva tartották. Később bejött a rendőrségre családja is s arra kérték Simon Miklós szolgálattevő rendőrkapitányt, hogy másnap se bocsássa szabadon a dühöngő ácsmestert, aki aligha nem delírium trémensbe esett. Holnap a rendőrvosszal megvizsgáltatják.

— **Verekedés a korcsmában.** Tegnap este vig társaság borozgatott a Kut-utcában levő Tóth-féle korcsmában. Már a tetőpont-ra hágott a kedv, mikor hirtelen megoszottak a vélemények, melyeknek egyensúlyozása miatt előkerültek a fütykösök. Horváth József 56 éves, Horváth János 52 éves és Vig János 58 éves polgárok pedig véres fejvel távoztak a csataterről. A mentők nyújtottak nekik segélyt, akik a három ember sebeit bekötötték. Sérülésük könnyed és mi aggodalomra sem ad okot.

— **Kemény és puha kalap** ujdonságok 4 K-tól 12 K-ig Lengyel Samunál.

— **Csőtömegeből vett,** nagymennyiségű ingek, alsónadrágok, gallérok, kézelők, zseb-kendők, nyakkendők, keztük stb. érkeztek! Győrői testvérek, Piac-utca 30.

— **Sárcipőket a rossz idő beálltával** legolcsóbban beszerezhet a Linoleum áruházban Piac-u. 49. Telefon 644. Uyanitt van az „Usona” világhírű gummi-sarok egyedüli lerakata.

— **Modern fallképekben állandó ujdonságok** Thaisz Arthur papírárúházában.

— **Fiatal segéd, uri divat üzletbe** azonnal felvétetik. Cim a kadóban.

SUNLIGHT

szappan a legjobb kezes-ségeit nyújtja az iránt, hogy fehérneműnk idő-előtt tönkre nem menjenek.

Tisztasága és jósága által a leg-finomabb és leggyöngédebb szövetek u. m. selyem, csipke, fianellek mosására is alkalmazható.

SUNLIGHT SZAPPAN az egész világon elterjedt.

Kettős darabokban 30 fillér. Nyolcszögletű 18 fillér. 258

Valódi amerikai cipők

a világhírű „Kings” Quality gyártmány Bostonban. — Egyedüli lerakata Debreczenben

Békés Lajos czégnél.

Telefon 304. Telefon 304.

The Vera „American Shoe”

AMERIKAI CIPŐK

kizárólag

Mandel Lipótnál

Párja K 22. - 24. Telefon 353.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Csuz, köszvény, reuma

ellen le g j o b b báziszer a híros

Király-Balzsam!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idűlték eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 peroz alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ

gyógyszertárában Kossuth-utca 9. színház mellett.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	847—
Osztrák hitel	651 20
4 százalékos koronajáradék	90 85
Államvasut	734—
Jelzálogbank	483—
Rimamurányi	678—
Salgótarjáni	675—
Közuti vasut	830 50

Irányzat: Nyugodt.

Magánleszámítolási kamatláb:
Bécs 4 1/2%, Berlin 4 1/2%, London 3 1/2%

Budapesti gabonátőzsde.

Szvarz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése.	
Buza októberre	—
áprilisra	11 70
Rozs októberre	—
áprilisra	10 30
Zab októberre	—
áprilisra	9 62
Tengeri májusra	8 30
Tengeri 1912. év juli	—

Irányzat: Gyenge. Készáru 5—10 olcsóbb.

Helyi értékpapírok magán árfolyama.

Névért.	osz-talék	1911. szeptemberrel	Kor.
500	50	Debreceni Első Tktár	900
200	18	Alföldi tktár	895
500	40	Ipar és Keresk. bank	805
200	18	Közgazdasági bank	406
200	17	Takarék és Hitelintézet	390
500	14	Debreceni Hitelbank	260
400	24	Általános Forgalmi Bank	—
500	10	Bankeyesület	—
200	30	Istvánmalom	680
200	10	Debr. Helyi vasut	—
200	18	Termény és áruaktár	—

A Közgazdasági és a Debreceni Első fuziója úgy látszik, napról-napra közelebb jut a megvalósulás stádiumához. Illetékes helyen nyert értesüléseink szerint már a részvények kicserélésére nézve is történt megállapodás és pedig olyképpen, hogy minden régi tíz darab Közgazdasági Bank részvény négy Első Debrecenivel cseréltetik ki. Amennyiben a szemé-lyi kérdések megoldása tekintetében is igen közel áll az egyezés, az egész fuzió létrejötte csak napok kérdése.

A városi átiratási illeték. A városi átiratási illeték tárgyában több panasz érkezett hozzánk. Az a panasz, hogy ez az illeték a legtöbb esetben illetéktelenül vették ki. A dolog úgy áll, hogy ingatlan vételnél a vételár után fél százalék városi átiratási díj fizetendő, ha azonban ugyanazon ingatlan öt éven belül gazdát cserél, az új vevő csak egy negyed százalékos városi átiratási illetéket tartozik fizetni. — Ugy látszik, hogy az illetékes ténvezők az utóbbi körülményt nem nagyon veszik figyelembe és emez illetéket minden esetben fél százalékban vetik ki. A tájékoztatlan közönség ilyen módon jogtalan kötelezettség teljesítésére szoríttatik. Felhívjuk ennélfogva a városi

adóügysztaíy figyelmét, hogy az ilv illetékek kivetését nagyobb figyelemmel teljesítse és a vevő közönséget a felebbezés terhes munkájától a helyes kivetés által óvja meg.

A város pénzeinek elhelyezése. Debrecen városi házipénztárának, alapjainak és gyámpénztárának törvényes biztosíték és kamat mellett el nem helyezhető tőkéit gyümölcsözés végett a debreceni bankok között felosztva szokták elhelyezni. A mintegy másfél millió koronára rugó összeg elfogadására, mint azt már megirtuk, tiz pénztintézet adott be ajánlatot. Ezek közül a Magyar Általános Hitelbank Debreceni Első Takarékpénztár, Alföldi Takarékpénztár, Debreceni Hitelbank, Közgazdasági Bank, Ipar és Kereskedelmi Bank, Általános Forgalmi Bank, Takarékpénztár és Hitelintézet egyforma ajánlatot tett és pedig a félévénél rövidebb lejáratú összegek után 4 és fél, a cheque számlára 4 százalékot kínálnak. A felmondásra vonatkozóan szintén egyöntetűen azt ajánlották, hogy 20000 koronáig nincs felmondás, 20—50 ezer koronáig 8, 50 ezer koronán felül 14 napi felmondás kell. A Debreceni Bank a nyolc hónapos betétek után 4 háromnegyed, a cheque számlák után 5 százalékot kínál. A városi tanács mai ülésén bontotta fel az ajánlatokat és azoknak tudomásul vétele után kimondta, hogy azokat a jog- és pénzügyi bizottság elé terjeszti. Ennek véleménye alapján a közgyűlés névszerinti szavazással dönt a felett, hogy mely pénztintézetekbe helyez el összeget. Valószínű, hogy mint minden évben, ugy a jövő esztendőre is az elhelyezendő összegeket az ajánlatot tett pénztintézetek közt arányosan megosztja a város.

Miért keresik a Hitelbank részvényeit?

Amint értesülünk, a Debreceni Hitelbank eddigi üzletei is oly eredményt tüntetnek már fel, hogy az igazgatóság a közgyűlés elé 16 koronás osztalékajánlattal léphet. Mindenképpen örvendetes esemény, hogy egy ilyen fiatal, alig néhány éves intézet, oly osztalékot adhat, mint aminőkét sok már évek hosszú sora óta működő más intézetek. Ilyen körülmények között teljesen indokolt nevezett papiros fokozatos áremelkedése.

Az Alföldi Takarékpénztár palotája. Az Alföldi Takarékpénztár által épített palota fényes bizonyítéka annak, hogy a debreceni piacon még mindig nagyon kifizeti magát az építkezés. Amint tudomásunkra jutott, a nevezett intézet palotájának költségei most már teljes elszámolást nyertek s ezen elszámolásból az tűnik ki, hogy az intézetnek e célra befektetett tőkéje kerek tiz százalék jövedelmet hoz.

Vasuti díjszabási tanfolyam. A Gyáriparosok Országos Szövetsége debreceni fiókja által a tél folyamán tartandó vasuti díjszabási tanfolyam jelentkezőt ezuton értesíti a Szövetség, hogy a tanfolyam tarifaiügyi előadójának, Gál Samunak hivatalos ügyben e hó végéig tartó távolléte miatt a tanfolyam csak december hó első hetében kezdődik. Megnyitás napjáról előre személyenként értesítést kapnak a beiratkozottak.

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Irta: **MAX PEMBERTON.**

Fordította: **Szabó József.**

Egyike volt azoknak, akik az utján kísérték, valami olasz típusu ember, szivar a szájában és gonosz mosoly ült az arcán, mi alatt beszélt a legkifejezettebb gonosztevő ábrázatot, amit valaha látott. Az volt az érzése, hogy leveri az embert, de még csak vádolni sem lehetett, mert amit tett, az udvariasság és jó tett volt alapjában véve. Nem tett ellenséges mozdulatot, nem fenyegetett, tehát nem volt mivel vádolni. És még sem tudott megszabadulni attól a gondolatától, hogy ez az ember le akarta lökni a mélységbe. A gondolat szinte felzaklatta az idegeit és noha tartózkodó volt idegenekkel szemben, mégis megszólitotta az embert:

— Fontos önre nézve a biztonságom, uram?

— Hogyne. Bocsánat, mylord, hogyne.

— Miért?

— De úgy látom, ön nem emlékszik rám.

— Ön tegnap Travnikban volt.

— Igen, figyelmeztetni akartam kegyelmedet. De egy más alkalomra is emlékeztetni fogom. Három évvel ezelőtt Velencében a Riva delli Schiawnében egy nő kérte az ön támogatását. Emlékszik arra?

Amblehurst csodálkozva nézett rá.

Amblehurst kissé hátrább lépett és kíváncsian nézte az embert.

— Az a nő a hugom volt. De más oka is van annak, hogy kegyelmed itt beszél velem ezen a terrazon. A szivarja hamuját leverte és a mélységbe hullatta.

— Azt érti ezalatt . . .

— Bocsánatot kérek. Enyém a szerencse. De nagyon előlről kezdtem. Ha itt véletlenül valami baleset történt volna, borzasztó baj lett volna, mivel se nem árt, se nem használ nekünk. Mylord visszatér Bécsbe, ma, ha nem csalódom. Ne kételkedjék, mert én is megyek a szerajevói vonattal.

Amblehurst nevetett, mert mulattatta a szentelenség.

— Hátha önt a saját vallomása alapján most itt becsuknám?

Most meg amaz mulatott.

— Óh, de ön siet vissza Bécsbe és nem áldozna három napot azért, hogy egy szegény olasz embert becsukasson. Pláne aki megmentette önt egy kellemetlen zuhanástól. Óh, ön ezt nem teszi. Pietro Ritzi ismeri az embereket.

— És ön azt is tudja, hogy nem vezetett célra az utazásom?

— Sőt azt is tudom, hogy akinek az érdekében járt, az három nap mulva börtönben lesz Bécsben és a pap, aki oda juttatja, már nem lesz az élők sorában.

Amblehurst hátra hőkölt.

— Tehát ön próféta is?

— Az is vagyok.

— Mondhatnám: veszedelmes próféta.

— Szó sincs róla. Az ügy rám nézve teljesen érdektelen már. Ön dolgom be van fejezve. De jusson eszébe, ha eljön az óra és akkor majd gratuláljon nekem. Jó utazást kívánok.

A kalapját megemelte, ceremóniával, jelentősen és megfordulva eltávozott.

A lord első gondolata az volt, hogy felkeresi a prefektust és elmeséli a kalandját. A második gondolata pedig az volt, hogy nem törődik a dologgal.

Azt nem tudta elhinni, hogy az öreg papot erőszakkal fogják eltenni láb alól, különösen az után a hangsúlyozott kijelentése után, hogy igényt nem lehet támasztani a bányatulajdonjoga ellen.

Ezt az olaszt hivallgó utonállónak tartotta, aki lehet, hogy annak a csinos olasz lánynak a bátyja, akit Velencében megmentett az érte verekedő csirkefogóktól. Az a nagyhangú beszéd nem sok figyelmet érdemel.

Azonban ez az incidens még inkább fokozta a kedvét arra, hogy minél hamarabb visszatérjen Bécsbe. A travniki út végtelenül kellemes volt. Annál rosszabb utja volt a vonaton. A lassan dőcögő, völgyben, örökös völgyben haladó vonat mintha sohse ért volna ki a hegyek orszagából. Estefelé, épen le akart feküdni a szakaszában, mikor az ajtó kinyílt és belépett Pietro, az olasz.

— Bocsánat, mylord, félóra mulva Bródban leszünk. Valami mondanivalóm volna, mielőtt odaérnénk. Megengedi?

— Foglaljon helyet.

— Köszönöm.

— Parancsol egy cigarettát?

— Nagyon kedves, — mondta az olasz, aki ártalmatlan kis emberkének látszott most. Aztán jókedvűen mondta:

— Ez az átkozott vasut Ausztria bocsánatkérése az annxióért, — mondta nevetve, — ha a hatalmak vezéreinek egy napot kel-lene tölteni rajta, meg is oldának a keleti kérdést rajta.

(Folyt. köv.)

Elsőrendű száraz
Tűzifa
házhöz szállítva kapható
Miklós Emil
tűzifa kereskedőnél.
Telefon 733. Telefon 733.
Raktár: M. á. v. fűtőháznál.

Villamos Cég tábla Vállalat Friedman Sámuel

Hunyadi-utca 14.
Elvállal központi fűtést, szellőztetést, vízvezeték, légszusz vezeték és mindennemű bádigos munkát. — Telefon.

Szabó iparos szaktársak!

Gyapju szövetekeket és bélés árukat olcsón csakis

Fettmann Sándornál

Sas u. 4. szám alatt szereshetik be.

Paczelt János

élvirág csarnoka

ujjonnan megnagyobbított helyiségében mindenféle élő virág, u. m. csokrok, koszorúk, teljes lakodalmi, temetkezési díszítések a leg-szebb kivitelben és legutányosabb árban készit.
Batthyány-u. 6. Telefon 934.
Friss virághagymák most kaphatók.

Legnagyobb választék

harisnyákban

kötött és szövött árukban

Márton Gyula és Fia

ujjonnan berendezett úri és női divat üzletében
Főter- és Simonffy-u. sarok, a városházával szemben. — Fiók üzlet nincsen.

Apródy József

órák és ékszerész

Piacz-u. 12. szám alatti üzletét 1. év november 1-től Egyháztér 5. szám helyezi át. (Nőipariskola épületébe.)
Tanuló fizetéssel felvételeik.

1447—1911. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. járásbírósnak V. 2285/3—1911. számú végzése folytán közhírre tétetik, miszerint Schrank Béla és Odön esztergomi gyáros részére lakosoktól 731 kor. 81 fillér tőke, és az eddig összesen 1.9 kor. 14 fill. perköltség erejéig 1911. évi szeptember hó 1-én bíróilag lefoglalt és 871 koronára becsült házi butorok, üzleti berendezés, ló, kocsis és sertésekből álló ingóságok 1911. évi november hó 27-én délelőtt 1/2 10 órakor kezdetét veendő és alperesek lakásán, Emerich-telepen, 17. számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1911. évi november hó 6-án.

Török Péter bírói kiküldött.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Szőnyegek. Függönyök. Ágy- és asztalterítők. Flanell takarók. Paplanok. Matraczok. Linoleum nagy raktára.

Hogyan védekezzünk, hogy a

drága fa

a tél folyamán tönkre ne tegyen bennünket. Ugy, hogy

olcsó szén és kocsz

tüzelésre rendezkedjünk be és szerezzük be idejekorán **szükségletünket**

Klár Andor

részv. társaságnál

Debreczen, Piacz-u. 77.

Telefon 445.

Telefon 445.

Szén, Kocsz, Brikett olcsó és legjobb minőségekben állandóan raktáron.

Evi kötésre előnyös ajánlat.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13.



Uralm kérem szépen! Egy nagyszerű házvétel kínálkozik itt! Kívánó dolog lenne szatócsüzlet, italmérés és trafiknak! Mert ezen a Gerébi telepen még se kocsmá, se trafik se, pék nincs! Teljesen modern uri ház! Áramládákkal össze 5000 forint! A megvételhez 1500 forint készpénz elegendő. Közel van a nagyállomáshoz!

Ezen ház a vasuti nagy állomás közvetlen közelében, az Átkosföldi Gerébi-telepen, Gróf Leiningen-utca 33. szám alatt van, a Homokkerti nagy hídon kell keresztül menni és ott van, nem messzire. Óriási nagy telek, 312 négyszögöl, van rajta egy teljesen új, elsőrendű csertéglából épült és cseréppel fedett remek nagy uri ház, mely a berakva levő üzlethelyiségen kívül magában foglal egy három szobás modern uri lakást, szép nagy szobával, két nagy konyhával és világos pinzelakással, van továbbá két baromfi-udvar, baromfióval, termő szőlő, gyümölcsös, jó vízü kut és fáskamara.



Az összes raktáron levő **kézimunkák és harisnyák** fizlet áthelyezés miatt, miyen le szállított áron adatkak el

Füstös Dezsőnél

Piacz-u. 12.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy **Hatvan-utca 16. szám** (Dr. Hütter-ház) modern igényeknek megfelelő **elsőrendű divattermet** nyitottam.

Becses pártfogást kérve

Weisz József

angol női szabó.

Mégis csak

a Hungaria sóborszesz

a legjobb, kapható mindenütt, megrendelhető

ZSÁTKÓ JENŐ

fűszer kereskedőnél

Batthyány-utca 22. sz. — Telefon 863.

Átmeneti felöltők

24 koronától

feljebb kaphatók

Grünfeld Adolf és Társa

Legolcsóbb férfi- és fiu ruha áruházában

DEBRECZEN, Kistemplom mellett.

Ozv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

Telefon szám: nappal 322. sz (Kossuth-u. 15.) — (Éjjel 66. sz. Péterfia-u. 70.)

Szives tudomásul! Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy **temetkezési intézetünket** a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk, **új gyászkocsikkal, díszletekkel** szereltük fel. Teljes szoba behúzásokat új szabadalmazott készülékünkkel (esetről-esetre fertőtlenítve) teljesen szégek nélkül végzünk.

Temetőseket, hullaszállításokat (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végzünk. **Elvünk a tisztességes verseny. Gyászos házaknál kegyeletértően nem tolakodunk Csakis személyes meghívásra jelentkezünk temetősek felvétele végett.**

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!



MINDENÜTT KAPHATÓ.

Vezérképviselő: Hermann Hirsch, Wien, VII/3.

Ruggyanta bélyegzőt

pecsétnyomót és mindennemű vésést készít

Paulo István

kő- és ércz vésnök

DEBRECZEN, Batthyányi-utca 22.

Naponta frissen pörkölt kávé
különlegességek

Friss Sándor

űszer és csemege kereskedésében
Piacz-utca 83. szám alatt (az Ált. Forgalmi bankkal szemben.)

Villanyüzemű kávépörkölt a kirkatban.
Tessék a czimre ügyelni!

Tiszta agyagból készült szép és

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék választékos levelet küldeni.

Levelezés.

Egy 45 éves tisztességes özvegyasszony elmenne gyermek mellé, aki háztartást, a főzést is vezetné kis családnak. Cím a kiadóba.

Ismeretség hiányában ez uton szeretne megismerkedni fiatal, csinos 20 éves ref. vallású urileány, kinek 20 ezer korona hozománya és 100 korona apanázsza van, írjanak „Biztos állásuak” jellegre a kiadóban.

Betöltendő.

Angol hölgy gyors sikerrel tanít és elvállal angol-német fordítási munkákat is. Értekezhetni Yongworth, Battányi-u. 6. Virág-útleben.

Helyi ismeretséggel bíró szorgalmas embert üzletszerzőnek fix fizetés és jutalék a felvezetek. Zempliner, Hatvan-u. 17.

Kitűnő mesterséghez tanonc felvétetik. Cím a kiadóban.

Darab számra elvállal tisztességes özvegy asszony mosást és vasalást. Cím Kigyó-utca 5. sz. alatt.

Több évi praksissal gépirónó, gyakornoknak ajánlkozik. Cím a kiadóban.

Egy fiatal ember alsóbb osztályú polgári vagy elemista tanuló tanítását elvállalja. Cím a kiadóban.

Idősebb embereket felveszünk, H.Szoboszlóról, Balmazújvárosról és H.Böszörményből, tisztességes keresetnek jutnak, Cím a kiadóban.

Hölgyeim. Párisi módszer szerint tanítok olyan urinöket, kik önként akarnak fésüldödni. Azokat is, kik ezzel akarják kenyerüket megkeresni. rövid időn belül. Cím a kiadóban.

Született francia urileány franciát és német órákat ad, cím Vigkedvü Mihály-u. 8.

Legjobb és legszebb
Czipők Daniel czipő
árúházában
TELEFON
501
Tolnai Debreczen,
Piacz. u. 49. postával szemben.

Tisztességes férjes asszony kenyér-üzletbe kimérőnek ajánlkozik. Cím Busi-utca 14. szám alatt.

Iroda szolgának ajánlkozik 25 éves fiatal ember. Cím Hajduszoboszló, 125. szám.

Adás-vétel.

Valódi ementhall, trappista, magyaróvári, kárpáti és különféle csemegesajtok, teseni és hungari teavaj, uradalmi íróvaj kapható Deutsch Lajos fűszerkereskedésében Piac-utca 38.

Önt is érdekli! Női és férfi téli kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vásznon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiú öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

A saját készítményű czipő áruházban

férfi amerikai czipők 12 K-ól 28 K-ig kapható a legzebb és legtartósabb kivitelben, ugyiszintén női és gyermek czipőket még nem létező olcsó árakban lehet most beszerezni

FISCHER MENYHÉRT

assját készítményű czipő áruházban Piacz-utca 9. szám alatt.

Butorok és szőnyegek legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Mindenféle kárpitos munkák felvételnek.

Ki szép és tartós cipőt óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel Falusi Károly polgári és katonai cipész mestert, Csapó-u. 41.

Czeccilia-telep. A Vilmos huszár laktanyával szemben 120 házhely eladó egy összegben vagy pedig egyenként, értekezni lehet Csapó-utca 68.

Egy alig használt honyha sparhert eladó Széchenyi-u. 11. alatt.

Alkalmi vétel folytán levélpapír és levélkoríték cégnyomással felette olcsó árban beszerezhető Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, Piacz utca 49.

Korlátlan italmérés, fűszerüzlettel, trafik engedéllyel, házzal együtt jó forgalmu helyen, családi viszonyok miatt azonnal eladó és átvehető. Vinkler M. képercs.

Táncrendek gyönyörű szép kivitelben, meghívó és alkalmi kártyák dombornyomással és színezett művészi kiállításban mérősekelt árakban

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdájában
DEBRECZEN, Piacz-utca 49.

Egy üzembe lévő jó forgalmu szikvizgyár szabad kézből eladó. Évi jövedelme 5000 korona. Cím a kiadóban.

Megvételre keresek egy nagy tükört. Cím a kiadóban.

Eladó egy jókarban lévő cimbalom. Miklósetca 26. sz. alatt.

Egy jó karban lévő vaskonyha megvételre kerestetik. Darabos-u. 48. alatt hátul az udvarban.

Egy teljesen komplett háló szoba, ugyanott egy ebédlő asztal és egy jókarban lévő íróasztal eladó Csokonai-u. 4.

Többféle butorok vannak eladók Piac-u. 42. szám alatt hátul az emeleten megtekinthető délelőtt 9-12-ig.

Lakás.

Kiadó butorozott szoba Arany János-utca 5. szám alatt az udvarban.

Kiadó lakás. Simonyi-ut 10. számú háznál négy esetleg ötszobás, előszoba, balkon, fürdőszoba, vízvezeték, villanyvilágítással, melléképítményekkel külön udvar és előkert 1912. május 1-től. Megtekinthető délután 2 és 4 óra között.

Egy jó forgalmu bolthelyiség, lakással együtt 1912. május 1-től kiadó. Értekezhetni Erzsébet-ut. 47. sz.

Különféle.

Schwarz Dániel a Városházával szemben ismét közvetít mindennemű árukat részletfizetésre.

Kalapos műhelyemben elvállalom kemény és puha kalapok és cilinderek tisztítását, vasalását vagy átalakítását. Jutányos ár mellett kellő szakértelemmel teljesítem. Bárki bizalommal keresheti fel műhelyemet. Beliczay Lajos, Piac-utca 38.

Van szerencsém értesíteni hogy Rákay ur cipőfelsőrész készítő műhelyét átvettem s azt a mai kornak megfelelően tovább vezetem. Teljes tisztelettel Zeke László cipőfelsőrész készítő Csapó-u. 13.

Weisz Ferencz épület és mű-butor asztalos József kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsősorú kivitelben, mérsékelt árban.

Ügyes tarka varrónő házakhoz ajánlkozik ki Pesten praktizált. Cím a kiadóban.

Fiatall ur ember magányos özv. urinónél teljes ellátást keres. Ajánlataikat adják „120 korona” jellegre a kiadóba.

Szép kongré munkát elvállal ügyes leány. Cím Széchenyi-u. 44.

Uri öltönyöket

bel- és külföldi szövetekből készít a legutolsó divat szerint

HUBAY GYÖRGY

uri szabó

DEBRECZEN, Batthyány utca 15. sz.

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az utca helyiségből ugyanazon háznak hol eddig is volt Piacz utca 44. sz. Dr. Ujfaluassy-ház udvari helyiségébe helyeztem be, hol is óriási választékot tartok mindenféle stílusú asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyasszonyi kelengyék azonnal készen. Tisztességes és pontos kiszolgálás.

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely Debreczen, Piacz 44. az udvarban. Telefon 377.

Ujra megnyilt a Rózsa-féle

női felöltő és kalap áruház
Kistemplombazár
csupa új árukkal.

Uj üzlet! Uj üzlet! Megnyilt Stark Sándor

csipke, szalag, rövidaru, fehérnemű, szabókellékek üzlete
Piacz-u. 7. sz., a Vecsey-házban.

Nagy alkalmi vétel Gyermek ruhákban és az összes rövidaru kellékekben.
Csak Piacz-u. 7. sz. alatt, a kereskedelmi akadémiával szemben.

Mos

Csödtömés és mosás

Szo

Kossuth-ut

Mintás v

Finom sz

Széles ru

Angol ko

Téli gyap

Haraszt

Női inge

Esőernyő

Harisnyá

készításk

alsó sz

Tessék

Nagy Lajo

Eladó

Az

szobabó

cze és r

Va

egyik k

cze és t

a

konyha,

Mi

réppel

száraz

szőlő é

szivatty

R

és könny

képek (

Arca

olaj kivite

nagy képk

Kell

Levelez

Lám

Pia

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

Újvegy készletek.

1911/291 24. oldal.
Kiepeztetőből

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG
1911/19452
Híradó

1911. november 14.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

17

Most érkezett!

Csödtömegből vásárolt friss árukat **mesés olcsón lehet most beszerezni**

Szépe Lajos

női divat üzletében

Kossuth-utca 6. szám. Sas-utca sarok.

Mintás velemek . . .	most 17 krtól.
Finom zsinór barkettek . . .	26 „
Széles ruha szövetek . . .	36 „
Angol kosztüm kelmék . . .	43 „
Téli gyapju kendők . . .	40 „
Haraszt Sálak divatos . . .	67 „
Női ingek és háló kabátok . . .	70 „
Esőernyők . . .	98 „
Harisnyák, keztyűk, reformfüzők, bőr kézitáskák, lüszter, cloth és flanell alsó szoknyák míg a készlet tart.	

Tessék próba vásárlást tenni!

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13.

Eladó a Baross-utca 8. számú



tehermentes
igen szép nagy uri ház!

Az utcái lakás áll három szép nagy szobából, nagy konyha, kamara, két pinche és nyitott veranda.

Van továbbá két udvari lakás, az egyik két szoba, konyha, spájz, két pinche és terrasz,

a másik udvari lakás egy szoba, konyha, spájz.

Minden lakáshoz letéglázott és cseréppel fedett faskamara. Egészséges száraz lakások, szép rendezett udvar, szőlő és gyümölcsös és igen jó vízi szivattyus kut.

Részletre

és könnyű fizetési feltételek mellett kaphatók képek (szent és tájképek) tükrök.

Arckép utáni festéseket, úgy kréta mint olaj kivitelben, legolcsóbb árak mellett; kis és nagy képereteszék legjutányosabb áron.

Keller Testvéreknél

Hunyadi-u. 13.

Levelező-lap hívásra azonnal jövünk.

Lám Sándor Debreczen,

Piac-utca 5. — Telefon 191.



Journal készletek

porcellánból, majolikából. — Kávé- és teás készletek. — Alpakka és ezüstölt evőeszközök.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csanó-u. 13.



Vállalkozók és építő mester urak! :: Ki akar egy nagyobb házat venni spekulációra???

A Retezár-féle Csapó-utca 68. számú ház, mely jelenleg is három utcának a sarka és amely ház a Csapó-utca szabályozásával **egy vagyont fog érni.**

Minden elfogadható árért és kedvező fizetési feltételek mellett megkapható.

Jelenlegi tulajdonosa e háznak az örökké kedélyes **Papp Ferencz** ur, aki ugyanott lakik.

Hölgyeim!

Felhívom b. figyelmöket, hogy az összes rőfös árukban, a melyeket töbet raktáron nem tartok, **most az alkalom,** hogy ezekben szükségletöket gyári árban beszerezhessek. — Az olcsóság bizonyítékául szolgáljon az itt felsorolt néhány cikk.

Csikos flanellek . . .	18 kr.-tól
l-a Szintartó zsinór barchetek . . .	37 „
120 cm. széles costüm kelmék . . .	43 „
120 „ angol „ „ . . .	76 „
140 „ valódi angol chewrot minden színben . . .	138 „
140 cm. valódi angol costüm kelmék 128 „	

és még sok más cikk, nagyon olcsó árban. **Nem parit áruk!** Szép, új divatos dolgok. — Tessék meggyőződni személyesen vétel kényszer nélkül.

Menyasszonyi kelengyék! Leányka ruhák, rövid-, díszárúk és szabó kellékekben óriási választék.

REICHMANN tivatáruháza

Piac-ü. 85. Royal ká. házzal szemben.

Naponként dölben

friss uzsona sütemény

kapható

Marx Jánosnál

Csapó-utca 18. — Telefon 866.

Halló!

Ingyen nyakkendő!

Angol férfi öltönyt, felöltőt vagy téli kabátot rendelhet izléses kivitelben készen és mérték után két osztályban

25-30 | 40-50 kor.-ért.

Nagy választék gyapjukelmékben. Ne mulassza el saját érdekében felkeresni ezen jó hírnévnek örvendő cégét

FETTMANN SÁNDOR

Budapesti kész férfi-, fiu és gyermekruha áruháza
DEBRECZEN, Sas-utca 4. Kölcsonös-Segélyző palota.
Minden vevő úgy a kész ruhához mint a rendelés után készült ruhákhoz ingyen kap egy divatos nyakkendőt.

Miért

ne fogadjunk el
M-á-ást!!
csak óriás

FEDÁK

CIPŐCRÉM-et?

Mert

szép fényt ad

Mert

Elegáns töle a lábbeli

Mert

puhán
tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert

a legkényesebb izlést
kielégíti és

Mert egy

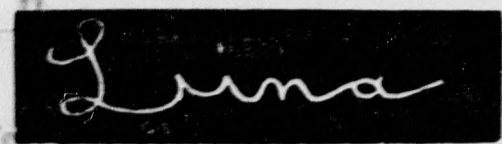
Óriás Fedák

cipőörém, mely 4-szer annyit tartalmaz, mint egy más doboz,

30 fillér-ért

ebben a drága világban az egyedüli

olcsóság.



A kézi és szénasavas ásványvízek királya.
Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társaságánál Debreczenben.

Megérkeztek

a legfinomabb
angol divat szövetek
Moskovits József

uriszabó divattermében, Piacz-u. 26.
Üzletemet a szemben levő barakba
helyeztem át.

Amerikai ozipó ajándékok

legnagyobb választékban, legolcsóbb szigorú szabott árakban, kizárólag

GLÜCKEDE

ozipó nagyáruházában

:: Piacz- és Kossuth-u. sarok. ::
Telefon 602.

Modern vízvezeték berendezési
és csatornázási vállalat ::

Iroda Piacz-utca 52. (a megyeháza mellett.)

Tul. Sztudinka Olivér.

A Debreczeni Háztulajdonosok Egyesületének szerződött vállalkozója.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat legjutányosabb árban. — Költségvetéssel díjtalanul szolgál. — Személyes tárgyalásokra, meghívásra készséggel áll rendelkezésre.

Ezen vállalat össze nem tévesztendő hasonló nevű céggel.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13.



Nyugdíjas családok ?

Ki akar Szoboszlón házat venni!

Itt volna most egy kedvező alkalom!

A Piacz közvetlen közelében!

Minden elfogadható árért eladó, mert a tulajdonos urnő Debreczenbe költözött!

Ezen ház Szoboszlón, a főter közvetlen közelében, Kossuth-utca 246. szám alatt van, óriási nagy udvarral.

Az épület magában foglal egy három szobás lakást, nagy konyhával és kamarával. Van továbbá fűszek, kertészség, külön baromfi-udvar, konyhakert és virágoskert.

Tulajdonosa e háznak özv. dr. Nagy Károlyné urnő, aki lakik Debreczenben Meszena-utca 4. szám alatt.

Uj Szücs és Szörmeáru üzlet.

MARTONFALVY EMILNÉ

Piacz-u. 58. sz. alatt. (Iparbank épületében.)

Ajánlja a legnagyobb választékban boákat, karmantyukat, muffokat és mindennemű szörme árakat a legolcsóbb szabott árakban.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézőndők.	Agytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

Gazdasági és Kereskedelmi Bank Szövetkezet

DEBRECZEN, Kossuth-u. 11. (a Kölesönössegélyző Egylet volt helyisége) Zádor-féle ház.

1912. évi január 1-én nyitja meg második évtársulatát; tagok már most felvétetnek; a kölcsönök folyósításánál a heti betétek ez évben nem lesznek levonva.

Kölcsönöket nyújt 5—15 évre betáblázás vagy kezesség mellett. Behajtásra elfogadja a kereskedők és iparosok kintlévőségeit, esetleg azokra is kölcsönt nyújt.

Minden korona heti betét után 200 korona kölcsönt folyósít.

Biztosításokat felvesz: Elérés és elhalálozás, katonai szolgálat, leánykiházásítás és tűzkár esetére.

A biztosítások kölcsönrel is kombinálhatók.

A biztosítások már 400 koronától kezdve is eszközölhetők.

Gazdasági és Kereskedelmi Bank Szövetkezet.

Telefon 632.

Alapított 1893. évben.

Telefon 632.

Halmágyi

női és leány felöltők legnagyobb áruházában

:: Piacz-utca, a Főpostával szemben ::

Állandóan nagy szörme kiállítás

Szörme kabátok, Plüsch bársony és Angol kelme felöltők, Bundák, Estélyi köpenyek és Blousok, Costümök, Pongyolák, Jouponok, Karmantyuk és Boák.

Szolid, olcsó árak.

Előzékeny, pontos kiszolgálás.

A nagymagyaralföldi

építő és műszaki részvénytársaság

tudomásul hozza a nagyérdemű közönségnek, hogy Hunyadi-u. 10. sz. alatt

építő és műszaki irodát nyitott.

Elvállal: mindennemű magas és mély építést, összes vasbetonmunkát, azok tervezését és felülvizsgálatát.

Épít részletfizetésre mindennemű építkezést és

Díjtalanul készít költségvetést és szolgál tanácsal műszaki ügyekben.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérjük.

Nagymagyaralföldi építő és műszaki r. t.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.